

Βρυξέλλες, 9.1.2026
C(2026) 42 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ξένες επιδοτήσεις που στρεβλώνουν την εσωτερική αγορά

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ξένες επιδοτήσεις που στρεβλώνουν την εσωτερική αγορά

Πίνακας περιεχομένων

1.	Εισαγωγή.....	4
2.	Εφαρμογή των κριτηρίων για να κριθεί η ύπαρξη στρέβλωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 και το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.....	6
2.1.	Νομικό πλαίσιο	6
2.2.	Εφαρμογή των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του αν η επιδοτούμενη επιχείρηση ασκεί οικονομική δραστηριότητα στην Ένωση	7
2.3.	Εφαρμογή των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του αν μια ξένη επιδότηση ενδέχεται να βελτιώνει την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά.....	8
2.3.1.	Στοχευμένες ξένες επιδοτήσεις	8
2.3.2.	Μη στοχευμένες ξένες επιδοτήσεις.....	9
2.3.3.	Ξένες επιδοτήσεις που θεωρείται ότι δεν είναι ικανές να βελτιώσουν την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά	12
2.4.	Εφαρμογή των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του πότε μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά	14
2.4.1.	Γενικές αρχές που εφαρμόζονται για να διαπιστωθεί αν μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά	14
2.4.2.	Πρότυπο για να διαπιστωθεί ότι μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά	15
2.4.3.	Βήματα που εφαρμόζονται για να εκτιμηθεί αν μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά	16
2.4.3.1.	Αντίκτυπος στη συμπεριφορά της επιδοτούμενης επιχείρησης	16
2.4.3.2.	Μεταβολή της δυναμικής του ανταγωνισμού ή παρέμβαση σε αυτή τη δυναμική σε βάρος άλλων οικονομικών παραγόντων	18
2.4.4.	Παρουσίαση των κύριων κατηγοριών στρεβλώσεων	20
2.4.4.1.	Στρέβλωση του ανταγωνισμού κατά την εξαγορά άλλων επιχειρήσεων	20
2.4.4.2.	Στρέβλωση του ανταγωνισμού μέσω του αντικτύπου της ξένης επιδότησης στις επιχειρησιακές αποφάσεις της επιδοτούμενης επιχείρησης.....	22
2.4.4.3.	Μεταβολή των επενδυτικών αποφάσεων της επιδοτούμενης επιχείρησης.....	23

2.4.4.4.	Στρέβλωση των δραστηριοτήτων σε άλλα επίπεδα της αξιακής αλυσίδας.....	25
2.5.	Εφαρμογή των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του πότε μια ξένη επιδότηση προκαλεί ή υπάρχει κίνδυνος να προκαλέσει στρέβλωση στην εσωτερική αγορά στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων	25
2.5.1.	Ικανότητα υποβολής αδικαιολόγητα συμφέρουσας προσφοράς.....	26
2.5.1.1.	Ο συμφέρων χαρακτήρας της προσφοράς	27
2.5.1.2.	Αδικαιολόγητος χαρακτήρας του πλεονεκτήματος.....	28
2.5.1.3.	Πραγματικές ή δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις.....	30
2.5.2.	Διαδικαστικά ζητήματα.....	30
3.	Εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560	31
3.1.	Νομικό πλαίσιο	31
3.2.	Θετικές επιπτώσεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη	32
3.2.1.	Θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της σχετικής επιδοτούμενης οικονομικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά	32
3.2.2.	Θετικές επιπτώσεις σε άλλους στόχους πολιτικής.....	33
3.2.3.	Δημόσιες συμβάσεις: διαθεσιμότητα εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού.....	34
3.3.	Αρχές που εφαρμόζει η Επιτροπή για την εξισορρόπηση των θετικών και αρνητικών επιπτώσεων μιας ξένης επιδότησης	35
3.3.1.	Ιδιαιτερότητα των θετικών επιπτώσεων.....	35
3.3.2.	Εφαρμογή της εξισορρόπησης	35
3.3.3.	Αποτέλεσμα του κριτηρίου εξισορρόπησης	37
3.3.4.	Δυνατότητα σωρευτικής εκτίμησης	37
3.4.	Διαδικαστικά ζητήματα.....	38
3.4.1.	Βάρος απόδειξης	38
3.4.2.	Απαιτήσεις ως προς την απόδειξη.....	38
3.4.3.	Χρονοδιάγραμμα υποβολής πληροφοριών	39
3.4.4.	Χρονοδιάγραμμα εκτίμησης των πληροφοριών	40
3.5.	Παράδειγμα εφαρμογής κριτηρίου εξισορρόπησης.....	40
4.	Άσκηση της εξουσίας της Επιτροπής να ζητεί την προηγούμενη κοινοποίηση οποιασδήποτε συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 ή ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών που έχει λάβει οικονομικός φορέας σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560	41
4.1.	Νομικό πλαίσιο	41
4.2.	Προϋποθέσεις για να ζητήσει η Επιτροπή την προηγούμενη κοινοποίηση	42
4.2.1.	Έννοια της συγκέντρωσης ή της διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων	43

4.2.2.	Έννοια της συγκέντρωσης που δεν χρήζει κοινοποίησης ή των ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών σε οικονομικό φορέα σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης που δεν χρήζουν κοινοποίησης	43
4.2.3.	Χρονοδιάγραμμα για την υποβολή αίτησης προηγούμενης κοινοποίησης.....	43
4.2.4.	Υπόνοια ότι ενδέχεται να έχουν χορηγηθεί ξένες επιδοτήσεις στις οικείες επιχειρήσεις την τριετία πριν από τη συγκέντρωση ή ότι ένας οικονομικός φορέας ενδέχεται να έχει επωφεληθεί από ξένες επιδοτήσεις την τριετία πριν από την υποβολή της προσφοράς ή την αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων	44
4.3.	Αντίκτυπος στην Ένωση της συγκέντρωσης ή των ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών που λαμβάνει οικονομικός φορέας στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης	44
4.3.1.	Έννοια του αντικτύπου στην Ένωση	45
4.3.2.	Παράγοντες που θα λάβει υπόψη η Επιτροπή κατά την εκτίμηση του αν η συγκέντρωση ή οι ξένες χρηματοδοτικές συνεισφορές που έλαβε ένας οικονομικός φορέας σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης χρήζουν εκ των προτέρων ελέγχου	45
4.4.	Διαδικαστικά ζητήματα κατά την άσκηση της εξουσίας να ζητείται η προηγούμενη κοινοποίηση συγκεντρώσεων και ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών που λαμβάνει οικονομικός φορέας στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης	47
4.4.1.	Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να προσκομιστούν.....	47
4.4.2.	Διαδικαστικά ζητήματα μετά το αίτημα προηγούμενης κοινοποίησης.....	48
4.4.2.1.	Σε συγκεντρώσεις.....	48
4.4.2.2.	Σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων	48

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/2560 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ καθορίζει κανόνες και διαδικασίες για τη διερεύνηση ξένων επιδοτήσεων, οι οποίες προκαλούν στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά, και για την αντιμετώπιση των εν λόγω στρεβλώσεων.
2. Σκοπός του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 είναι να συμβάλει στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με τη θέσπιση εναρμονισμένου πλαισίου για την αντιμετώπιση των στρεβλώσεων που προκαλούνται, άμεσα ή έμμεσα, από ξένες επιδοτήσεις, με σκοπό την εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού².
3. Η δέουσα εφαρμογή και η επιβολή του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 θα πρέπει να συμβάλουν στην ανθεκτικότητα της εσωτερικής αγοράς σε σχέση με τις στρεβλώσεις που προκαλούνται από ξένες επιδοτήσεις και, συνεπώς, να συμβάλουν στην ανοιχτή στρατηγική αυτονομία της Ένωσης³.
4. Για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, ξένη επιδότηση θεωρείται ότι υφίσταται όταν τρίτη χώρα παρέχει άμεσα ή έμμεσα χρηματοδοτική συνεισφορά η οποία αποφέρει όφελος σε επιχείρηση που ασκεί οικονομική δραστηριότητα στην εσωτερική αγορά και η οποία περιορίζεται, από τον νόμο ή στην πράξη, σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις ή κλάδους⁴. Οι ξένες επιδοτήσεις δεν απαγορεύονται γενικά. Όταν διαπιστώνεται η ύπαρξη ξένης επιδότησης, η Επιτροπή θα πρέπει να προβαίνει σε ανά περίπτωση εκτίμηση ως προς το αν μια τέτοια επιδότηση προκαλεί στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά⁵.
5. Σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, και προκειμένου να ενισχυθεί η προβλεψιμότητα του εν λόγω κανονισμού⁶, οι συννομοθέτες της Ένωσης ζήτησαν από την Επιτροπή να δημοσιεύει και να επικαιροποιεί τακτικά κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με: α) την εφαρμογή των κριτηρίων για να κριθεί η ύπαρξη στρέβλωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560· β) την εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560· γ) την άσκηση της εξουσίας της Επιτροπής να ζητεί την προηγούμενη κοινοποίηση οποιασδήποτε συγκέντρωσης⁷ σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 ή ξένων

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2560 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για τις ξένες επιδοτήσεις που στρεβλώνουν την εσωτερική αγορά (ΕΕ L 330 της 23.12.2022, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>).

² Άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

³ Βλ. σχετικά την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών καθαρών εκπομπών [COM(2023) 62 final], τμήμα 2.4· την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ [COM(2025) 30 final], σ. 18· και την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία: Κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση [COM(2025) 85 final], τμήμα 6.3.

⁴ Άρθρο 3 και αιτιολογική σκέψη 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

⁵ Αιτιολογική σκέψη 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

⁶ Αιτιολογική σκέψη 73 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

⁷ Ο όρος «συγκέντρωση» χρησιμοποιείται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφοι 1, 2, 4, 5 και 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

χρηματοδοτικών συνεισφορών που έχει λάβει οικονομικός φορέας⁸ σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης⁹ σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 και δ) την εκτίμηση στρέβλωσης σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

6. Σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, οι συννομοθέτες της ΕΕ ζητούν από την Επιτροπή να διεξάγει ενδεδειγμένες διαβουλεύσεις με τους συμφεροντούχους και τα κράτη μέλη πριν από την έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών. Η Επιτροπή δημοσίευσε πρόσκληση υποβολής στοιχείων και διεξήγαγε στοχευμένες δραστηριότητες διαβούλευσης με τα κράτη μέλη και τους συμφεροντούχους¹⁰, ενώ και οι δύο ομάδες κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί του σχεδίου κειμένου των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών¹¹.
7. Υπό το πρίσμα του πρώιμου σταδίου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 και του ευρέος φάσματος των συνθηκών της αγοράς στις οποίες ενδέχεται να έχει εφαρμογή, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν συνιστούν «κατάλογο ελέγχου» που πρέπει να εφαρμόζεται μηχανικά. Αντιθέτως, κάθε περίπτωση θα πρέπει να αξιολογείται με βάση τα δικά της πραγματικά περιστατικά και περιστάσεις, σύμφωνα με την προσέγγιση και τις αρχές που περιγράφονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Στόχος της Επιτροπής με την έκδοση των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών είναι η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου.
8. Σύμφωνα με το άρθρο 46 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή θα επικαιροποιεί τακτικά τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές υπό το πρίσμα των μελλοντικών εξελίξεων και της σχετικής πρακτικής. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν θίγουν την ερμηνεία των σχετικών διατάξεων που μπορεί να δοθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
9. Η διάρθρωση των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών είναι η ακόλουθη:
  - α) στην ενότητα 2 παρέχεται καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή από την Επιτροπή των κριτηρίων για τον προσδιορισμό της ύπαρξης στρέβλωσης σύμφωνα με το

⁸ Ο όρος «οικονομικός φορέας» σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης χρησιμοποιείται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, το οποίο παραπέμπει στον αντίστοιχο ορισμό στις οδηγίες της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις, και νοείται «κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή δημόσιος φορέας ή ένωση αυτών των προσώπων ή/και φορέων, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών συμπράξεων επιχειρήσεων, που προσφέρει στην αγορά εκτέλεση εργασιών ή/και έργου, προμήθεια προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών» [π.χ. άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 10) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και σχεδόν πανομοιότυπη διατύπωση στις άλλες οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις]. Ο «οικονομικός φορέας» μπορεί να είναι μια επιχείρηση που υποβάλλει προσφορά ή ζητεί να συμμετάσχει σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης. Μπορεί επίσης να είναι κοινοπραξία επιχειρήσεων που υποβάλλει κοινή προσφορά.

⁹ Ο όρος «διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης» χρησιμοποιείται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 3) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, το οποίο παραπέμπει στον αντίστοιχο ορισμό των οδηγιών της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις και σημαίνει «κάθε είδος διαδικασίας ανάθεσης που καλύπτεται από την οδηγία 2014/24/ΕΕ για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης ή την οδηγία 2014/25/ΕΕ για τη σύναψη σύμβασης αγαθών, έργων και υπηρεσιών» (με σχεδόν πανομοιότυπη διατύπωση και στις λοιπές οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις).

¹⁰ Βλ. δημόσια πρόσκληση υποβολής στοιχείων σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις ξένες επιδοτήσεις: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14516-Foreign-Subsidies-Guidelines_el.

¹¹ Βλ. δημόσια διαβούλευση σχετικά με το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών για τον κανονισμό για τις ξένες επιδοτήσεις: https://single-market-economy.ec.europa.eu/consultations/consultation-fsr-guidelines_el.

άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 και στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

- β) στην ενότητα 3 παρέχεται καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή από την Επιτροπή του κριτηρίου εξισορρόπησης σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.
- γ) στην ενότητα 4 παρέχεται καθοδήγηση σχετικά με την άσκηση της εξουσίας της Επιτροπής να ζητεί την προηγούμενη κοινοποίηση οποιασδήποτε συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 ή ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών που έχει λάβει οικονομικός φορέας σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΝΑ ΚΡΙΘΕΙ Η ΥΠΑΡΞΗ ΣΤΡΕΒΛΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΚΑΙ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 27 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2022/2560

2.1. Νομικό πλαίσιο

10. Σύμφωνα με την πρώτη περίοδο του άρθρου 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 *«[θ]εωρείται ότι υφίσταται στρέβλωση στην εσωτερική αγορά όταν ξένη επιδότηση ενδέχεται να βελτιώνει την ανταγωνιστική θέση μιας επιχείρησης στην εσωτερική αγορά και όταν, με τον τρόπο αυτό, η εν λόγω ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά»*. Συνεπώς, μια ξένη επιδότηση θεωρείται στρεβλωτική εάν πληροί σωρευτικά δύο προϋποθέσεις: *πρώτον*, πρέπει να είναι ικανή να βελτιώσει την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά· και *δεύτερον*, ως αποτέλεσμα της βελτίωσης της ανταγωνιστικής θέσης της επιχείρησης, η ξένη επιδότηση πρέπει είτε πραγματικά είτε δυνητικά να επηρεάζει αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά.
11. Λόγω της έλλειψης διαφάνειας σχετικά με πολλές ξένες επιδοτήσεις και την πολυπλοκότητα της εμπορικής πραγματικότητας, μπορεί να είναι δύσκολο να προσδιοριστούν ή να ποσοτικοποιηθούν κατηγορηματικά οι επιπτώσεις μιας δεδομένης ξένης επιδότησης στην εσωτερική αγορά. Για τον λόγο αυτό, προκειμένου να προσδιοριστεί η στρέβλωση, θα καθίσταται κατά κανόνα απαραίτητη η χρήση ενός μη εξαντλητικού συνόλου δεικτών¹².
12. Το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 καθορίζει τις ακόλουθες κατηγορίες ξένων επιδοτήσεων που είναι πιθανότερο να προκαλούν στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά: α) ξένη επιδότηση που χορηγείται σε προβληματική επιχείρηση¹³, εκτός εάν υπάρχει σχέδιο αναδιάρθρωσης που μπορεί να οδηγήσει στη μακροπρόθεσμη

¹² Αιτιολογική σκέψη 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560. Αυτό σημαίνει ότι, όταν, λόγω έλλειψης διαφάνειας, οι σχετικές πληροφορίες για την ξένη επιδότηση (ιδίως όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής ή το ποσό της) δεν είναι διαθέσιμες ή οι πληροφορίες που συλλέγονται κατά τη διάρκεια της έρευνας δεν είναι αξιόπιστες, η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιήσει οποιονδήποτε δείκτη ως σχετικό δείκτη αναφοράς ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης. Κατά το άρθρο 4 παράγραφος 1 δεύτερη περίοδος του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, οι δείκτες αυτοί περιλαμβάνουν: α) το ποσό της ξένης επιδότησης· β) τη φύση της ξένης επιδότησης· γ) την κατάσταση της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων του μεγέθους της και των σχετικών αγορών ή τομέων· δ) το επίπεδο και την εξέλιξη της οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά· και ε) τον σκοπό και τις προϋποθέσεις που συνδέονται με την ξένη επιδότηση, καθώς και τη χρήση της στην εσωτερική αγορά.

¹³ Ορίζεται ως «*επιχείρηση η οποία πιθανότατα θα τεθεί εκτός λειτουργίας βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα ελλείψει επιδότησης*» [άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560].

βιωσιμότητα της εν λόγω επιχείρησης και το εν λόγω σχέδιο περιλαμβάνει σημαντική ίδια συνεισφορά της επιχείρησης· β) ξένη επιδότηση υπό μορφή απεριόριστης εγγύησης για τα χρέη ή τις υποχρεώσεις της επιχείρησης¹⁴. γ) μέτρο χρηματοδότησης των εξαγωγών που δεν συνάδει με τον διακανονισμό του ΟΟΣΑ για τις εξαγωγικές πιστώσεις που τυγχάνουν δημόσιας στήριξης· δ) ξένη επιδότηση που διευκολύνει άμεσα μια συγκέντρωση· και ε) ξένη επιδότηση που επιτρέπει σε επιχείρηση να υποβάλει μια υπερβολικά συμφέρουσα προσφορά, βάσει της οποίας η σχετική σύμβαση θα μπορούσε να ανατεθεί στην επιχείρηση. Δεδομένου ότι οι εν λόγω κατηγορίες ξένων επιδοτήσεων είναι πιθανότερο να προκαλούν στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά, δεν είναι απαραίτητο η Επιτροπή να διενεργεί λεπτομερή εκτίμηση βάσει δεικτών για τέτοιες ξένες επιδοτήσεις¹⁵.

13. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, «[ω]ς ξένες επιδοτήσεις που προκαλούν ή υπάρχει κίνδυνος να προκαλέσουν στρέβλωση στη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων νοούνται ξένες επιδοτήσεις που επιτρέπουν σε έναν οικονομικό φορέα να υποβάλει προσφορά η οποία είναι αδικαιολόγητα συμφέρουσα σε σχέση με τα οικεία έργα, αγαθά ή υπηρεσίες. Η εκτίμηση δυνάμει του άρθρου 4 του κατά πόσον υφίσταται στρέβλωση στην εσωτερική αγορά, καθώς και κατά πόσον μια προσφορά είναι αδικαιολόγητα συμφέρουσα σε σχέση με τα οικεία έργα, αγαθά ή υπηρεσίες, περιορίζεται στην εξεταζόμενη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων».
14. Το άρθρο 44 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 ορίζει ότι «δεν αναλαμβάνεται δράση δυνάμει του παρόντος κανονισμού που θα ισοδυναμούσε με λήψη συγκεκριμένων μέτρων κατά επιδοτήσεων κατά την έννοια του άρθρου 32.1 της συμφωνίας για τις επιδοτήσεις και τα αντισταθμιστικά μέτρα οι οποίες χορηγούνται σε τρίτη χώρα που είναι μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου».

2.2. Εφαρμογή των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του αν η επιδοτούμενη επιχείρηση ασκεί οικονομική δραστηριότητα στην Ένωση

15. Μια ξένη επιδότηση μπορεί να στρεβλώσει την εσωτερική αγορά μόνο εάν η επιχείρηση που ωφελείται, είτε άμεσα είτε έμμεσα, από την ξένη επιδότηση (στο εξής: επιδοτούμενη επιχείρηση) ασκεί οικονομική δραστηριότητα στην Ένωση¹⁶¹⁷. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, μια ξένη επιδότηση στρεβλώνει την εσωτερική αγορά εάν ενδέχεται να βελτιώνει την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά και να επηρεάζει αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά.
16. Για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 και των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή θα θεωρεί ότι μια επιχείρηση ασκεί οικονομικές δραστηριότητες στην εσωτερική αγορά όταν η εν λόγω επιχείρηση: i) προσφέρει αγαθά και υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης της επιχείρησης ή την

---

¹⁴ Ορίζεται ως εγγύηση «χωρίς κανέναν περιορισμό ως προς το ποσό ή τη διάρκεια» [άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560].

¹⁵ Αιτιολογική σκέψη 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

¹⁶ Βλ. αιτιολογική σκέψη 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560: «Οι ξένες επιδοτήσεις μπορεί να στρεβλώσουν την εσωτερική αγορά εάν μια επιχείρηση που ωφελείται από την ξένη επιδότηση ασκεί οικονομική δραστηριότητα στην Ένωση».

¹⁷ Βλ. άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να θεωρήσει ότι μια επιχείρηση ασκεί οικονομικές δραστηριότητες στην εσωτερική αγορά όταν, βάσει αντικειμενικών στοιχείων που περιέχονται στον φάκελο, μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν πραγματικές και συγκεκριμένες δυνατότητες για την επιχείρηση να εισέλθει στην εσωτερική αγορά.

εθνικότητά της¹⁸. ii) αγοράζει αγαθά ή υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και χρησιμοποιεί τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες για να προσφέρει αγαθά ή υπηρεσίες στους πελάτες της, ανεξάρτητα από το αν προσφέρει τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες εντός ή εκτός της εσωτερικής αγοράς· iii) αποκτά τον έλεγχο επιχείρησης εγκατεστημένης στην Ένωση ή συγχωνεύεται με την επιχείρηση αυτή· ή iv) συμμετέχει σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στην Ένωση.

2.3. Εφαρμογή των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του αν μια ξένη επιδότηση ενδέχεται να βελτιώνει την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά

17. Η Επιτροπή θεωρεί ότι μια ξένη επιδότηση βελτιώνει την ανταγωνιστική θέση μιας επιχείρησης στην εσωτερική αγορά εάν η εν λόγω επιδότηση ενδέχεται να ωφελεί, άμεσα ή έμμεσα, τις οικονομικές δραστηριότητες τις οποίες η εν λόγω επιχείρηση ασκεί στην εσωτερική αγορά, ανεξάρτητα από το αν πράγματι έχει αντλήσει αυτό το όφελος. Η Επιτροπή μπορεί να διενεργήσει την εν λόγω εκτίμηση για κάθε ξένη επιδότηση χωριστά ή συνδυαστικά για ορισμένες ή για όλες τις ξένες επιδοτήσεις, ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης.
18. Για τους σκοπούς της εκτίμησής της, η Επιτροπή κάνει διάκριση μεταξύ ξένων επιδοτήσεων που στηρίζουν, άμεσα ή έμμεσα, τις οικονομικές δραστηριότητες της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά (στο εξής: στοχευμένες ξένες επιδοτήσεις) και άλλων ξένων επιδοτήσεων (στο εξής: μη στοχευμένες ξένες επιδοτήσεις). Στην ενότητα 2.3.1 αναλύονται οι στοχευμένες ξένες επιδοτήσεις. Στην ενότητα 2.3.2 εξετάζονται οι μη στοχευμένες ξένες επιδοτήσεις. Με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στις εν λόγω δύο ενότητες, στην ενότητα 2.3.3 παρατίθενται παραδείγματα ξένων επιδοτήσεων που θεωρείται ότι δεν είναι ικανές να βελτιώσουν την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά.

2.3.1. Στοχευμένες ξένες επιδοτήσεις

19. Οι ξένες επιδοτήσεις που στηρίζουν, άμεσα ή έμμεσα, τις οικονομικές δραστηριότητες της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά θεωρείται ότι βελτιώνουν την ανταγωνιστική θέση στην εσωτερική αγορά και, κατά κανόνα, δεν θα απαιτούν περαιτέρω εκτίμηση από την άποψη αυτή. Αυτό ισχύει στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α) όταν η Επιτροπή, βάσει αντικειμενικής εκτίμησης του σκοπού, της φύσης και του πεδίου εφαρμογής τους —ή άλλων σχετικών στοιχείων— μπορεί να διαπιστώσει ότι οι ξένες επιδοτήσεις στηρίζουν τις οικονομικές δραστηριότητες της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να περιλαμβάνονται οι ακόλουθες περιστάσεις:
    - ξένες επιδοτήσεις που χορηγούνται για την άμεση στήριξη των οικονομικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά: για παράδειγμα, επιδοτήσεις για δραστηριότητες παραγωγής ή διανομής που λαμβάνουν χώρα στην εσωτερική αγορά ή για την παροχή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των αδειών εκμετάλλευσης τεχνολογίας, σε επιχειρήσεις στην εσωτερική αγορά·
    - ξένες επιδοτήσεις που εξαρτώνται από γεγονότα που σχετίζονται με οικονομική δραστηριότητα στην εσωτερική αγορά: για παράδειγμα,

¹⁸ Ωστόσο, η Επιτροπή υπόκειται στον περιορισμό που προβλέπεται στο άρθρο 44 παράγραφος 9 όσον αφορά τα μέτρα που μπορεί να λάβει δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 (βλ. σημείο 14).

επιδοτήσεις που εξαρτώνται από επενδύσεις ή εξαγορές στην εσωτερική αγορά:

- ξένες επιδοτήσεις που χορηγούνται για τη στήριξη οικονομικών δραστηριοτήτων που δεν λαμβάνουν χώρα στην Ένωση, αλλά οι οποίες ωφελούν έμμεσα οικονομικές δραστηριότητες στην εσωτερική αγορά: για παράδειγμα, ξένες επιδοτήσεις που χορηγούνται για τη χρηματοδότηση ερευνητικών δραστηριοτήτων οι οποίες λαμβάνουν χώρα εκτός της Ένωσης, αλλά σχετίζονται με τεχνολογίες ή τεχνογνωσία που χρησιμοποιούνται ή μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παροχή υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά ή για προϊόντα που παράγονται στην εσωτερική αγορά:
  - ξένες επιδοτήσεις που λειτουργούν ως εργαλείο χρηματοοικονομικής ασφάλισης ή διαχείρισης κινδύνου (για παράδειγμα, εγγύηση) και εντάσσουν στο πεδίο εφαρμογής τους τις δραστηριότητες της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά, δεδομένου ότι μπορούν να μειώσουν το κόστος χρηματοδότησης των εν λόγω δραστηριοτήτων και/ή να οδηγήσουν σε μεγαλύτερη ανάληψη κινδύνων σε σχέση με τις εν λόγω δραστηριότητες:
- β) όταν, ανεξάρτητα από τον σκοπό, τη φύση και το πεδίο εφαρμογής των ξένων επιδοτήσεων, η Επιτροπή μπορεί να διαπιστώσει, βάσει άλλων σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί ή προτίθεται να χρησιμοποιήσει τις ξένες επιδοτήσεις για τις οικονομικές της δραστηριότητες στην εσωτερική αγορά¹⁹.

2.3.2. Μη στοχευμένες ξένες επιδοτήσεις

20. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ξένες επιδοτήσεις που δεν στηρίζουν, άμεσα ή έμμεσα, τις οικονομικές δραστηριότητες της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά και για τις οποίες δεν υπάρχουν σαφείς ενδείξεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η επιχείρηση τις χρησιμοποιεί ή προτίθεται να τις χρησιμοποιήσει. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να περιλαμβάνονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:
- ξένες επιδοτήσεις που έχουν γενικό πεδίο εφαρμογής ή σκοπό, με αποτέλεσμα η επιχείρηση να είναι ελεύθερη να τις χρησιμοποιήσει για οποιαδήποτε από τις οικονομικές της δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στην εσωτερική αγορά:
  - ξένες επιδοτήσεις που στηρίζουν δραστηριότητες, οι οποίες λαμβάνουν χώρα εκτός της Ένωσης (για παράδειγμα, ξένη επιδότηση που χορηγείται για την κατασκευή μονάδας παραγωγής σε τρίτη χώρα ή για την παροχή κινήτρων υπέρ της απασχόλησης ή για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης σε τρίτη χώρα), αλλά οι οποίες απελευθερώνουν πόρους που η επιχείρηση θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει για οποιαδήποτε από τις οικονομικές της δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στην εσωτερική αγορά.

¹⁹ Για να διαπιστώσει ότι μια επιχείρηση χρησιμοποιεί ή προτίθεται να χρησιμοποιήσει τις ξένες επιδοτήσεις για τις οικονομικές της δραστηριότητες στην εσωτερική αγορά, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη όλα τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, για παράδειγμα, την ανάλυση των λογαριασμών ή των εσωτερικών εγγράφων της επιχείρησης.

21. Γι' αυτήν την κατηγορία ξένων επιδοτήσεων, η Επιτροπή θα εκτιμά αν η επιχείρηση ενδέχεται να χρησιμοποιεί τους πόρους που παρέχονται (ή απελευθερώνονται) από την ξένη επιδότηση για την πλήρη ή μερική διεπιδότηση των οικονομικών δραστηριοτήτων της στην εσωτερική αγορά²⁰.
22. Στο πλαίσιο αυτό, ο όρος «διεπιδότηση» περιλαμβάνει κάθε κατάσταση κατά την οποία η επιχείρηση μεταφέρει τους πόρους αυτούς στις οικονομικές της δραστηριότητες στην εσωτερική αγορά ή τους χρησιμοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο που μπορεί να είναι επωφελής για τις εν λόγω δραστηριότητες²¹. Εάν δεν υπάρχουν αξιόπιστοι νομικοί ή οικονομικοί παράγοντες που να εμποδίζουν ή να καθιστούν απίθανη την εν λόγω μεταφορά ή χρήση, η Επιτροπή μπορεί να θεωρήσει ότι η ξένη επιδότηση ενδέχεται να βελτιώνει την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά. Κατά την εκτίμηση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη διάφορους παράγοντες, μεταξύ άλλων τους εξής:
- α) *Μετοχική δομή*
23. Για την εκτίμηση της δυνατότητας διεπιδότησης, η Επιτροπή μπορεί να εκτιμά τη μετοχική δομή της αποδέκτριας οντότητας και της οντότητας ή των οντοτήτων της ίδιας επιχείρησης που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες στην εσωτερική αγορά.
24. Η ύπαρξη άμεσης ή κοινής ελέγχουσας συμμετοχής μεταξύ της αποδέκτριας οντότητας και άλλης οντότητας που ασκεί οικονομικές δραστηριότητες στην εσωτερική αγορά θα μπορούσε να διευκολύνει τη διεπιδότηση της τελευταίας. Αντιθέτως, σημαντικές διαφορές στη μετοχική δομή μεταξύ των δύο οντοτήτων ενδέχεται να αποτρέπουν ή να αποθαρρύνουν τη μεταφορά ξένης επιδότησης μεταξύ των εν λόγω οντοτήτων. Για παράδειγμα, η διαφορά αυτή θα ήταν σημαντική σε περίπτωση που η συμμετοχή των από κοινού ελεγχόντων μετόχων στην αποδέκτρια οντότητα μπορεί, από τον νόμο ή στην πράξη, να αποτρέψει ή να αποθαρρύνει την εν λόγω οντότητα από το να μεταφέρει την ξένη επιδότηση σε άλλη οντότητα ή δραστηριότητα στην οποία οι εν λόγω από κοινού ελέγχοντες μέτοχοι δεν έχουν συμμετοχή. Αυτό θα ήταν πιθανό να συμβεί στην περίπτωση που απαιτείται η συμφωνία των από κοινού ελεγχόντων μετόχων. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να λάβει υπόψη αν η παρουσία μειοψηφούντων μετόχων χωρίς δικαιώματα αρνησικυρίας, αλλά με σημαντική συμμετοχή στην αποδέκτρια οντότητα, θα μπορούσε να επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό τα κίνητρα της εν λόγω οντότητας να μεταφέρει τις ξένες επιδοτήσεις σε άλλη οντότητα που δραστηριοποιείται στην εσωτερική αγορά, όταν οι εν λόγω μειοψηφούντες μέτοχοι δεν είναι παρόντες²². Το αν συμβαίνει αυτό και το συγκεκριμένο επίπεδο κινδύνου εξαρτώνται από τις περιστάσεις της υπόθεσης. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να λάβει

²⁰ Κατά την εκτίμηση του αν η επιχείρηση ενδέχεται να προβεί σε τέτοια διεπιδότηση, η Επιτροπή μπορεί να εξετάσει την ικανότητα ή το κίνητρο της επιχείρησης να το πράξει.

²¹ Η Επιτροπή μπορεί να εξετάζει αν μια ξένη επιδότηση που χορηγείται για δραστηριότητες εκτός της Ένωσης ενδέχεται να απελευθερώνει πόρους τους οποίους η επιχείρηση μπορεί να μεταφέρει στις δραστηριότητές της στην εσωτερική αγορά. Για παράδειγμα, αυτό μπορεί να συμβαίνει όταν η ξένη επιδότηση παρέχει κεφάλαια για επενδύσεις τις οποίες η επιχείρηση θα είχε πιθανώς πραγματοποιήσει ακόμα και χωρίς την ξένη επιδότηση. Η διεπιδότηση θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ακόμα και αν η μεταφορά των κερδών δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί. Για παράδειγμα, η επιδοτούμενη επιχείρηση μπορεί να δίνει τη δυνατότητα στην οντότητα που δραστηριοποιείται στην εσωτερική αγορά να λειτουργεί με ζημία ή με πολύ χαμηλά περιθώρια κέρδους, τα οποία θα μπορούσαν να αντισταθμιστούν σε μεταγενέστερο στάδιο με τη μεταφορά της ξένης επιδότησης, εάν χρειαστεί.

²² Αυτό συμβαίνει διότι, θεωρητικά, η μεταφορά κερδών από τη μία οντότητα στην άλλη συνεπάγεται αποκεφαλοποίηση της πρώτης, κάτι που μπορεί να προκαλέσει οικονομική ζημία στους μετόχους που δεν έχουν συμμετοχή στη δεύτερη.

υπόψη αν η παρουσία σημαντικών μετόχων στην οντότητα που δραστηριοποιείται στην εσωτερική αγορά, οι οποίοι δεν έχουν συμμετοχή στην οντότητα που λαμβάνει την ξένη επιδότηση, μπορεί να αποτρέψει ή να αποθαρρύνει την αποδέκτρια οντότητα από το να μεταφέρει την ξένη επιδότηση στην οντότητα που δραστηριοποιείται στην εσωτερική αγορά²³.

β) Υπαρξη άλλων λειτουργικών, οικονομικών και οργανικών δεσμών

25. Η Επιτροπή μπορεί να εκτιμά τον βαθμό στον οποίο ο όμιλος συμμετέχει ο ίδιος, άμεσα ή έμμεσα, στη διοίκηση της οντότητας που δραστηριοποιείται στην εσωτερική αγορά, για παράδειγμα εάν μέλη της διοίκησης σε επίπεδο ομίλου διορίζονται επίσης ως μέλη των διοικητικών ή εποπτικών οργάνων της εν λόγω οντότητας (από κοινού ή αλληλεπικαλυπτόμενη διοίκηση).
26. Άλλοι λειτουργικοί και οργανικοί δεσμοί μπορεί επίσης να είναι σημαντικοί, όπως η άσκηση καθηκόντων που σχετίζονται με τη διεύθυνση και τη χρηματοδοτική στήριξη (πέραν της απλής διάθεσης κεφαλαίων από έναν επενδυτή), η ύπαρξη κοινών ή συντονισμένων στρατηγικών, τα δικαιώματα αρνησικυρίας ή η ανάγκη προηγούμενης έγκρισης από άλλες οντότητες του ομίλου όσον αφορά τους προϋπολογισμούς, τους διορισμούς στη διοίκηση, την υπογραφή συμβάσεων ή την αίτηση εξωτερικής χρηματοδότησης από την οντότητα που δραστηριοποιείται στην εσωτερική αγορά. Σημαντικοί παράγοντες μπορεί επίσης να είναι οι οικονομικοί δεσμοί, όπως η ύπαρξη χρηματοδοτικών συνεργειών σε επίπεδο ομίλου, η κεντρική ή διασυνδεδεμένη χρηματοδότηση, η οικονομική αλληλεξάρτηση και η βιομηχανική ή κάθετη ολοκλήρωση. Όσο στενότεροι και περισσότεροι είναι οι λειτουργικοί, οικονομικοί και οργανικοί δεσμοί μεταξύ της οντότητας που λαμβάνει την ξένη επιδότηση και της οντότητας που ασκεί οικονομικές δραστηριότητες στην εσωτερική αγορά, τόσο περισσότερα κίνητρα θα υπάρχουν για διεπίδότηση.

γ) Σχεδιασμός και όροι της ξένης επιδότησης

27. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να εκτιμά τον σχεδιασμό της ξένης επιδότησης, καθώς και τυχόν άμεσους ή έμμεσους όρους και υποχρεώσεις που επιβάλλονται στην επιχείρηση από τις χορηγούσες αρχές και οι οποίοι ενδέχεται να αποτρέπουν ή να αποθαρρύνουν τη διεπίδότηση.

δ) Συμφωνίες με τρίτα μέρη

28. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι δεσμευτικές συμφωνίες με τρίτα μέρη ενδέχεται να αποτρέπουν ή να αποθαρρύνουν τη διεπίδότηση. Η Επιτροπή θα εκτιμά, κατά περίπτωση, αν οι εν λόγω συμφωνίες ή υποχρεώσεις θα απέτρεπαν, νομικά ή στην πράξη, τη διεπίδότηση ή θα την καθιστούσαν απίθανη. Η εκτίμησή της θα λαμβάνει υπόψη το περιεχόμενο και την εκτελεστικότητα των εν λόγω συμφωνιών ή υποχρεώσεων, καθώς και όλες τις σχετικές περιστάσεις της υπόθεσης. Για παράδειγμα, αυτό θα μπορούσε να ισχύει για τα καθήκοντα καταπιστευματοδόχου σε εταιρικές σχέσεις μεταξύ εταίρων με περιορισμένη ευθύνη και διαχειριστών κεφαλαίων, καθώς και για ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συμφωνίες των μετόχων.
29. Οι διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού της αποδέκτριας οντότητας ή οι εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές, οι πολιτικές ή οι πρακτικές διαχείρισης του ομίλου μπορούν, κατά κανόνα, να τροποποιούνται μονομερώς από την επιχείρηση ανά πάσα στιγμή. Ως

---

²³ Μια τέτοια μεταφορά θα μπορούσε να θεωρηθεί αντίθετη προς τη συμπεριφορά ενός ορθολογικού οικονομικού φορέα, καθώς θα οδηγούσε στον επιμερισμό των οφελών της ξένης επιδότησης με τρίτους.

εκ τούτου, καταρχήν, δεν αποτελούν επαρκή λόγο για να αποκλειστεί η διεπιδότηση. Ωστόσο, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη περιστάσεις όπου τροποποιήσεις του εν λόγω εσωτερικού κανονισμού, των εσωτερικών κατευθυντήριων γραμμών, των πολιτικών ή των πρακτικών διαχείρισης του ομίλου ή ισοδύναμων διατάξεων απαιτούν τη συγκατάθεση τρίτων. Αυτό θα μπορούσε να συμβαίνει όταν οι εν λόγω διατάξεις αντανακλούν υποχρεώσεις που προβλέπονται σε δεσμευτικές συμφωνίες (όπως σε συμφωνίες κοινοπραξίας) με τρίτα μέρη που δεν συμμετέχουν στις επιχειρηματικές δραστηριότητες της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά²⁴.

ε) *Εφαρμοστέο δίκαιο*

30. Νόμοι, δεσμευτικοί κανόνες ή κανονιστικές διατάξεις σε ορισμένους τομείς μπορεί επίσης να είναι συναφείς στον βαθμό που επιβάλλουν υποχρεώσεις ή μηχανισμούς εποπτείας που μπορεί να αποτρέψουν ή να αποθαρρύνουν τις διεπιδότησεις. Παραδείγματα αποτελούν οι κανονιστικές διατάξεις που επιβάλλουν υποχρεώσεις λογιστικού ή λειτουργικού διαχωρισμού μεταξύ οντοτήτων του ίδιου ομίλου, ή κεφαλαιακές απαιτήσεις οντοτήτων του χρηματοπιστωτικού κλάδου. Οι νόμοι περί πτώχευσης ή αφερεγγυότητας περιέχουν συνήθως διατάξεις για την προστασία των πιστωτών, οι οποίες ενδέχεται να θέτουν νομικά εμπόδια ή να περιορίζουν τα κίνητρα μιας οντότητας που υπόκειται σ' αυτούς τους νόμους να μεταφέρει κέρδη, ιδίως όταν η οντότητα υπόκειται στην εποπτεία ενός συνδίκου πτώχευσης ή διαχειριστή αφερεγγυότητας. Η Επιτροπή θα εκτιμά κατά περίπτωση αν οι νόμοι αυτοί αποτρέπουν ή αποθαρρύνουν τις διεπιδότησεις, ανάλογα με το περιεχόμενό τους και τις περιστάσεις της υπόθεσης.
31. Καταρχήν, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κανόνες ενδοομιλικής τιμολόγησης δεν επαρκούν για να αποτρέψουν ή να καταστήσουν απίθανη τη διεπιδότηση, δεδομένου ότι οι κανόνες αυτοί αφορούν αποκλειστικά την κατανομή των κερδών μεταξύ νομικών οντοτήτων του ίδιου ομίλου για φορολογικούς σκοπούς.

στ) *Οικονομική κατάσταση της επιχείρησης*

32. Η διεπιδότηση από οντότητες που βρίσκονται σε δυσχερή οικονομική κατάσταση μπορεί να αποθαρρύνεται σε ορισμένες περιπτώσεις, δεδομένου ότι η μεταφορά των κερδών μπορεί να επιδεινώσει την οικονομική τους κατάσταση και να είναι επιζήμια για τους πιστωτές, οι οποίοι συνήθως προστατεύονται από την πτωχευτική νομοθεσία. Η Επιτροπή θα εκτιμά την κατάσταση αυτή λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες περιστάσεις της υπόθεσης.

2.3.3. *Ξένες επιδοτήσεις που θεωρείται ότι δεν είναι ικανές να βελτιώσουν την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά*

33. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ακόλουθες ξένες επιδοτήσεις δεν είναι ικανές να βελτιώσουν την ανταγωνιστική θέση μιας επιχείρησης στην εσωτερική αγορά, είτε επειδή δεν είναι ικανές να απελευθερώσουν πόρους που μπορούν να μεταφερθούν στην εσωτερική αγορά, είτε επειδή το ενδεχόμενο διεπιδότησης θα ήταν χαμηλό, είτε επειδή, ακόμα και σε περίπτωση διεπιδότησης, οι όποιες δυνητικές επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά θα ήταν αμελητέες:

---

²⁴ Η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη την προηγούμενη συμπεριφορά της επιχείρησης σε σχέση με τις μεταφορές πόρων. Ωστόσο, η απουσία προηγούμενων μεταφορών πόρων δεν αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την Επιτροπή προκειμένου να αποκλείσει την πιθανότητα διεπιδότησης.

- α) οι ξένες επιδοτήσεις που χορηγούνται για την αντιμετώπιση ανεπάρκειας της αγοράς εκτός της Ένωσης και αποκλειστικά για δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα εκτός της Ένωσης δεν στηρίζουν τις δραστηριότητες της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά, στον βαθμό που οι ξένες επιδοτήσεις αποσκοπούν στην προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, δηλαδή στην κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων για έργα που διαφορετικά δεν θα πραγματοποιούνταν²⁵. Για παράδειγμα, οι ξένες επιδοτήσεις που χορηγούνται για τις εν λόγω δραστηριότητες, οι οποίες θα ήταν ουσιαστικά σύμφωνες με τους ενωσιακούς κανόνες για τη συμβατότητα με την εσωτερική αγορά, εάν είχαν χορηγηθεί από κράτος μέλος, δεν θα ήταν ικανές να απελευθερώσουν πόρους και, ως εκ τούτου, να βελτιώσουν την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά·
- β) οι ξένες επιδοτήσεις που επιδιώκουν αποκλειστικά μη οικονομικούς ή κοινωνικούς στόχους, όπως η ένταξη μειονοτήτων ή ατόμων με αναπηρία, κατά κανόνα δεν θα θεωρείται ότι απελευθερώνουν οικονομικούς πόρους και, ως εκ τούτου, δεν οδηγούν σε διεπιδοτήσεις·
- γ) οι ξένες επιδοτήσεις που αποσκοπούν στην επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560·
- δ) οι ξένες επιδοτήσεις που δεν υπερβαίνουν τα ποσά που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2022/2560·
- ε) όσον αφορά τις ξένες επιδοτήσεις που υπερβαίνουν τα ποσά που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η ξένη επιδότηση δεν είναι ικανή να βελτιώσει την ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά, όταν το ποσό της ξένης επιδότησης είναι αμελητέο σε σχέση με την έκταση των πραγματικών ή δυνητικών οικονομικών δραστηριοτήτων της εν λόγω επιχείρησης στην εσωτερική αγορά²⁶. Η φύση ή το είδος της ξένης επιδότησης μπορεί επίσης να έχει σημασία στην εν λόγω εκτίμηση. Για παράδειγμα, τα είδη ξένων επιδοτήσεων του άρθρου 5 είναι λιγότερο πιθανό να ωφελήσουν τις οικονομικές δραστηριότητες της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά με τρόπο αμελητέο. Η Επιτροπή μπορεί να διενεργεί την εν λόγω εκτίμηση για κάθε ξένη επιδότηση χωριστά ή συνδυαστικά για ορισμένες ή για όλες τις ξένες επιδοτήσεις, ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης.

---

²⁵ Αντιθέτως, όταν η ξένη επιδότηση υπερβαίνει την ανάγκη αντιμετώπισης της εν λόγω ανεπάρκειας της αγοράς, θα παραγκωνίζει τις ιδιωτικές επενδύσεις και θα απελευθερώνει πόρους που θα μπορούσαν να μεταφερθούν στην εσωτερική αγορά.

²⁶ Η εκτίμηση αυτή εξαρτάται από τις περιστάσεις κάθε μεμονωμένης περίπτωσης και από δείκτες όπως το ποσό και η φύση της ξένης επιδότησης, καθώς και η έκταση των πραγματικών ή δυνητικών δραστηριοτήτων της επιδοτούμενης επιχείρησης στην εσωτερική αγορά. Οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της έκτασης των συναφών οικονομικών δραστηριοτήτων (για παράδειγμα, κύκλος εργασιών, κερδοφορία, επενδύσεις) μπορεί να ποικίλουν ανάλογα με τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, ιδίως τη φύση των εν λόγω δραστηριοτήτων. Για την εκτίμηση αυτή, η Επιτροπή μπορεί επίσης να λαμβάνει υπόψη την πιθανή εξέλιξη των σχετικών τομέων και των οικονομικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά, καθώς και τη δυναμική σε ολόκληρη τη σχετική αξιακή αλυσίδα. Για παράδειγμα, σε ορισμένες περιπτώσεις (όπως στο πλαίσιο αναδυόμενων τομέων ή τομέων που χαρακτηρίζονται από σημεία συμφόρησης στην αλυσίδα εφοδιασμού ή από ολιγοπωλιακή δομή), το όφελος μπορεί να είναι σημαντικότερο απ' ό,τι μπορεί να φαίνεται αρχικά.

2.4. Εφαρμογή των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του πότε μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά

34. Όπως αναφέρεται στο σημείο 10, η διαπίστωση ότι μια ξένη επιδότηση ενδέχεται να βελτιώνει την ανταγωνιστική θέση μιας επιχείρησης αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση, αλλά δεν επαρκεί για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η ξένη επιδότηση είναι στρεβλωτική. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, είναι επίσης αναγκαίο να εκτιμάται αν η ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά²⁷.
35. Η παρούσα ενότητα έχει την ακόλουθη διάρθρωση:
- στην ενότητα 2.4.1 εξετάζονται οι γενικές αρχές που θα εφαρμόζει η Επιτροπή κατά την εκτίμηση του αν μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά·
  - στην ενότητα 2.4.2 εξετάζεται το ουσιαστικό κριτήριο ώστε να διαπιστωθεί ότι μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά·
  - στην ενότητα 2.4.3 εξηγούνται τα βήματα που θα ακολουθήσει η Επιτροπή στην εν λόγω εκτίμηση, εξετάζοντας, πρώτον, τον αντίκτυπο της ξένης επιδότησης στη συμπεριφορά της επιδοτούμενης επιχείρησης και, δεύτερον, τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω συμπεριφορά μπορεί να μεταβάλει τη δυναμική του ανταγωνισμού ή να παρέμβει σ' αυτή τη δυναμική σε βάρος άλλων οικονομικών παραγόντων·
  - στην ενότητα 2.4.4 παρατίθενται παραδείγματα ορισμένων κατηγοριών στρεβλώσεων και περιγράφεται το είδος της εκτίμησης που θα διενεργούσε η Επιτροπή.

2.4.1. Γενικές αρχές που εφαρμόζονται για να διαπιστωθεί αν μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά

36. Η Επιτροπή θεωρεί ότι μια ξένη επιδότηση «επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό» κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, όταν ενδέχεται να έχει αρνητικό αντίκτυπο στους ισότιμους όρους ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά²⁸. Αρνητικός αντίκτυπος στους ισότιμους όρους ανταγωνισμού υφίσταται όταν υπάρχει πραγματική ή δυνητική μεταβολή της δυναμικής του ανταγωνισμού ή παρέμβαση σε αυτή τη δυναμική σε βάρος άλλων οικονομικών παραγόντων στην εσωτερική αγορά²⁹.
37. Τέτοια μεταβολή ή παρέμβαση μπορεί να πραγματοποιηθεί σε σχέση με οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες τις οποίες η υπό έρευνα επιχείρηση ασκεί πραγματικά ή ενδέχεται να ασκήσει στην εσωτερική αγορά, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε αναξιοποίητες ζώνες, της παροχής υπηρεσιών, των πωλήσεων προϊόντων που

²⁷ Άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

²⁸ Αιτιολογικές σκέψεις 4, 6, 8, 76 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

²⁹ Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά, για τους σκοπούς των παρούσων κατευθυντήριων γραμμών, ο όρος «οικονομικός παράγοντας» αναφέρεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται πραγματικά ή δυνητικά στην εσωτερική αγορά ή σε άλλες κατηγορίες οικονομικών παραγόντων (π.χ. καταναλωτές, εργαζόμενοι). Τα κράτη που ασκούν οικονομική δραστηριότητα μπορούν επίσης να θεωρηθούν «οικονομικοί παράγοντες» για τους σκοπούς των παρούσων κατευθυντήριων γραμμών.

κατασκευάζονται στην Ένωση, των ανταγωνιστικών διαδικασιών (επίσημες διαδικασίες υποβολής προσφορών ή άτυπες διαπραγματεύσεις) για την εξαγορά επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά ή τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων στην Ένωση. Μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί σε σχέση με οποιονδήποτε κατάντη, ανάντη, συνδεδεμένο ή με άλλον τρόπο έμμεσα επηρεαζόμενο τομέα σε σχέση με εκείνους στους οποίους δραστηριοποιείται η επιχείρηση.

38. Η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη στην εκτίμησή της την πραγματική ή πιθανή εξέλιξη των δραστηριοτήτων της υπό έρευνα επιχείρησης, των ανταγωνιστών της, καθώς και των τομέων που σχετίζονται, άμεσα ή έμμεσα, με τις οικονομικές δραστηριότητες της επιχείρησης εν γένει.
39. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, η Επιτροπή μπορεί να εξετάζει τις άλλες προσφορές που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας, ώστε να εκτιμήσει αν ο επιδοτούμενος προσφέρων είχε τη δυνατότητα να αποτρέψει άλλους φορείς από το να συμμετάσχουν σε μια συγκεκριμένη διαδικασία ή να υποβάλει καλύτερη προσφορά από τους λοιπούς προσφέροντες και να του ανατεθεί η σύμβαση.
40. Όταν η υπό έρευνα επιχείρηση έχει επωφεληθεί από διάφορες ξένες επιδοτήσεις, η εκτίμηση σχετικά με το αν οποιαδήποτε από τις εν λόγω επιδοτήσεις έχει αρνητικό αντίκτυπο στους ισότιμους όρους ανταγωνισμού μπορεί να λαμβάνει υπόψη το συνδυασμένο αποτέλεσμα ορισμένων ή όλων αυτών των επιδοτήσεων.

2.4.2. *Πρότυπο για να διαπιστωθεί ότι μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά*

41. Η Επιτροπή θα πρέπει καταρχήν να αποδεικνύει ότι η ξένη επιδότηση, μέσω της βελτίωσης της ανταγωνιστικής θέσης της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά, πράγματι ή ενδεχομένως μεταβάλλει τη δυναμική του ανταγωνισμού ή παρεμβαίνει σε αυτή τη δυναμική σε βάρος άλλων οικονομικών παραγόντων της εσωτερικής αγοράς. Δεν είναι απαραίτητο η ξένη επιδότηση να αποτελεί τον μοναδικό λόγο του αρνητικού αντίκτυπου στον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Αρκεί η ξένη επιδότηση να συμβάλλει στον αρνητικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά.
42. Για να αποδειχθεί ότι μια ξένη επιδότηση επηρεάζει αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά, δεν απαιτείται από την Επιτροπή να αποδείξει πραγματικό αντίκτυπο. Στο πλαίσιο αυτό, το γεγονός ότι μια ξένη επιδότηση δεν έχει πραγματικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό δεν μπορεί, από μόνη της, να αναιρέσει τη δυνατότητά της να επηρεάσει τον ανταγωνισμό. Με άλλα λόγια, ενώ η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη τον πραγματικό αντίκτυπο της ξένης επιδότησης, αυτό μπορεί να μη θεωρηθεί καθοριστικός παράγοντας στην εκτίμησή της.
43. Ο πραγματικός ή δυνητικός αρνητικός αντίκτυπος στον ανταγωνισμό πρέπει να είναι σημαντικός. Ωστόσο, πέραν του άρθρου 4 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, δεν υπάρχει ελάχιστο όριο προκειμένου να προσδιοριστεί αν μια ξένη επιδότηση στρεβλώνει τον ανταγωνισμό. Συνεπώς, μόλις διαπιστωθεί ότι η ξένη επιδότηση μεταβάλλει τη δυναμική του ανταγωνισμού ή παρεμβαίνει σε αυτή τη δυναμική, πραγματικά ή δυνητικά, σε βάρος άλλων οικονομικών παραγόντων στην εσωτερική αγορά, δεν είναι απαραίτητο να αποδειχθεί ότι η εν λόγω στρέβλωση είναι σοβαρή.
44. Για μια επιχείρηση που δραστηριοποιείται ήδη στην εσωτερική αγορά, η εκτίμηση του αν μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό θα βασίζεται κατά κανόνα στο οικονομικό και νομικό πλαίσιο που υφίσταται τη στιγμή που η εν λόγω επιχείρηση επωφελείται από την ξένη επιδότηση.

45. Για μια επιχείρηση που δεν δραστηριοποιείται ακόμη στην εσωτερική αγορά, η εκτίμηση του αν μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό θα βασίζεται κατά κανόνα στο οικονομικό και νομικό πλαίσιο που υφίσταται τη στιγμή κατά την οποία η επιδοτούμενη επιχείρηση προτίθεται να ασκήσει οικονομική δραστηριότητα στην εσωτερική αγορά (βλ. ενότητα 2.2). Μόνο κατά το χρονικό αυτό σημείο, και όχι ωρύτερα, μπορεί να εκτιμηθεί αν η επίμαχη επιδότηση ενδέχεται να βελτιώσει την ανταγωνιστική θέση της επιδοτούμενης επιχείρησης στην εσωτερική αγορά και, κατ' αυτόν τον τρόπο, αν μπορεί πραγματικά ή δυνητικά να επηρεάσει αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά³⁰. Ειδικότερα, στην περίπτωση επιχειρήσεων που δεν δραστηριοποιούνται ακόμη στην εσωτερική αγορά και στις οποίες χορηγούνται ξένες επιδοτήσεις σε συγκέντρωση στην εσωτερική αγορά ή στις οποίες χορηγούνται ξένες επιδοτήσεις που τους παρέχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αδικαιολόγητα συμφέρουσα προσφορά στην εσωτερική αγορά, η εκτίμηση θα πρέπει κατά κανόνα να βασίζεται στο οικονομικό και νομικό πλαίσιο κατά τη στιγμή που η επιχείρηση εξετάζει το ενδεχόμενο να συμμετάσχει ή συμμετέχει στη συγκέντρωση ή όταν προετοιμάζει και υποβάλλει προσφορά ή τελική προσφορά στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης.
46. Καθώς οι ξένες επιδοτήσεις που εμπίπτουν στις κατηγορίες που απαριθμούνται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 είναι πιθανότερο να προκαλούν στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά, η Επιτροπή θα εκτιμά αν επηρεάζουν πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στην παρούσα ενότητα 2.4.2. Ωστόσο, δεν είναι απαραίτητο η Επιτροπή να διενεργεί λεπτομερή εκτίμηση βάσει δεικτών³¹. Αυτό δεν θίγει τη δυνατότητα της υπό έρευνα επιχείρησης να προσκομίσει στοιχεία που αποσκοπούν να αποδείξουν ότι ξένη επιδότηση που εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 δεν προκαλεί στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά στις συγκεκριμένες περιστάσεις της υπόθεσης.
- 2.4.3. *Βήματα που εφαρμόζονται για να εκτιμηθεί αν μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά*
47. Στην εκτίμηση του αν μια ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά περιλαμβάνονται δύο βήματα: πρώτον, η εκτίμηση του τρόπου με τον οποίο η επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά τη συμπεριφορά της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά και, δεύτερον, η εκτίμηση της επακόλουθης μεταβολής της δυναμικής του ανταγωνισμού ή της παρέμβασης σε αυτή τη δυναμική σε βάρος άλλων οικονομικών παραγόντων στην εσωτερική αγορά.
- 2.4.3.1. Αντίκτυπος στη συμπεριφορά της επιδοτούμενης επιχείρησης
48. Η Επιτροπή θα εκτιμά τον τρόπο με τον οποίο η ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά τη συμπεριφορά της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά σύμφωνα με την ενότητα 2.4.2 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών.

³⁰ Για παράδειγμα, εάν μια επιχείρηση χωρίς καμία δραστηριότητα στην εσωτερική αγορά λάβει επιδότηση για την ανάπτυξη νέας τεχνολογίας για την ανακύκλωση αποβλήτων και δύο έτη αργότερα εξετάζει το ενδεχόμενο να επενδύσει σε νέα μονάδα ανακύκλωσης στην εσωτερική αγορά, η εν λόγω επιχείρηση μπορεί να εκτιμήσει την ξένη επιδότηση υπό το πρίσμα του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 μόνο κατά τη στιγμή που εξετάζει το ενδεχόμενο της νέας επένδυσης, ενώ κάθε εκτίμηση της εν λόγω επιδότησης από την Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 θα βασίζεται στο οικονομικό και νομικό πλαίσιο που υφίσταται κατά τη στιγμή που η εν λόγω επιχείρηση εξετάζει το ενδεχόμενο της επένδυσης.

³¹ Αιτιολογική σκέψη 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

49. Σε ορισμένες περιπτώσεις, προκειμένου να διαπιστωθεί αν η ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά μια συγκεκριμένη συμπεριφορά, μπορεί να είναι αρκετό για την Επιτροπή να εξετάσει το πεδίο εφαρμογής, τον σκοπό ή τους όρους της ξένης επιδότησης. Εάν η ξένη επιδότηση εξαρτάται από την ανάληψη συγκεκριμένης συμπεριφοράς από την επιδοτούμενη επιχείρηση στην εσωτερική αγορά ή εάν σκοπός της (ρητός ή υποδηλούμενος από τον σχεδιασμό και τους όρους της) είναι να ενθαρρύνει συγκεκριμένη συμπεριφορά της εν λόγω επιχείρησης στην εσωτερική αγορά, το στοιχείο αυτό θα αρκεί ώστε η Επιτροπή να διαπιστώσει ότι η ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά την εν λόγω συμπεριφορά³².
50. Σε άλλες περιπτώσεις, οι ξένες επιδοτήσεις μπορεί να μην έχουν συγκεκριμένο σκοπό ή να μη συνοδεύονται από συγκεκριμένους όρους, όπως οι μη στοχευμένες ξένες επιδοτήσεις, ή μπορεί να είναι υπερβολικά γενικές για να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με τον δυνητικό αντίκτυπο στη συγκεκριμένη συμπεριφορά της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή θα βασίζεται σε άλλους δείκτες για την εκτίμηση της σχέσης μεταξύ της ξένης επιδότησης και της συμπεριφοράς της επιχείρησης. Οι δείκτες αυτοί μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τη φύση της ξένης επιδότησης, τη συχνότητα ή την περιοδικότητά της, καθώς και τα χαρακτηριστικά, τη δυναμική του ανταγωνισμού και την εξέλιξη των τομέων στους οποίους δραστηριοποιείται η επιχείρηση ή το επίπεδο και την εξέλιξη των δραστηριοτήτων της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά.
51. Η φύση της ξένης επιδότησης είναι πιθανό να διαμορφώνει τη συμπεριφορά της επιδοτούμενης επιχείρησης. Ανάλογα με τη μορφή της (για παράδειγμα, επιχορήγηση, δάνειο, αναδιάρθρωση χρέους ή δάνειο αναχρηματοδότησης, πιστωτική διευκόλυνση) και τα χαρακτηριστικά της (για παράδειγμα, συχνότητα ή επαναληψιμότητα), η ξένη επιδότηση μπορεί να παρέχει στην επιδοτούμενη επιχείρηση ευελιξία στη χρήση της, μπορεί να επηρεάζει το κόστος της επιχείρησης και, κατά συνέπεια, τη δυναμική του ανταγωνισμού μέσω του αντικτύπου της σε αποφάσεις που αφορούν την τιμολόγηση ή την παραγωγή. Εναλλακτικά, θα μπορούσε να οδηγήσει στη λήψη στρατηγικών αποφάσεων, όπως επενδύσεις σε παραγωγική ικανότητα, καινοτομία, επέκταση σε νέα προϊόντα/νέες υπηρεσίες ή γεωγραφικές περιοχές, ή εξαγορές.
52. Για παράδειγμα, οι αλλαγές στις αποφάσεις τιμολόγησης ή παραγωγής είναι πιθανότερο να απορρέουν από ξένες επιδοτήσεις που συνδέονται με το επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης (όπως οι επιδοτήσεις που συνδέονται με την παραγωγή ορισμένης ποσότητας προϊόντων, οι μειώσεις στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, οι μειώσεις στον φόρο εκπομπών CO₂) ή από ξένες επιδοτήσεις που συνεπάγονται μείωση του μεταβλητού κόστους της επιχείρησης. Οι ξένες επιδοτήσεις με τη μορφή επαναλαμβανόμενων πληρωμών (για παράδειγμα, επιχορηγήσεις που καταβάλλονται περιοδικά, επαναλαμβανόμενα δάνεια, πιστωτικές διευκολύνσεις) που χορηγούνται για την απόκτηση συγκεκριμένης εισροής ενδέχεται να επηρεάζουν εξίσου τα κίνητρα τιμολόγησης ή τις αποφάσεις παραγωγής. Οι ξένες επιδοτήσεις που συνίστανται στη μεταφορά σταθερού ποσού (για παράδειγμα, εφάπαξ επιχορήγηση ή δάνειο σταθερού ποσού) ενδέχεται να παρέχουν ευελιξία στην επιδοτούμενη επιχείρηση όσον αφορά τη χρήση τους, μεταξύ άλλων επηρεάζοντας επίσης τις αποφάσεις τιμολόγησης. Άλλες αλλαγές συμπεριφοράς, όπως επενδύσεις, επεκτάσεις σε νέες

³² Για παράδειγμα, εάν χορηγηθεί ξένη επιδότηση σε επιχειρήσεις για τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε πιο βιώσιμες διαδικασίες παραγωγής, τότε, καταρχήν, η Επιτροπή μπορεί να θεωρεί ότι η συμπεριφορά της επιχείρησης, στην οποία συμβάλλει η ξένη επιδότηση, θα είναι η επένδυση σε βιώσιμη διαδικασία παραγωγής, χωρίς να απαιτείται περαιτέρω εκτίμηση.

δραστηριότητες ή εξαγορές μπορεί να απορρέουν από σταθερές επιδοτήσεις, οι οποίες με τη σειρά τους ενδέχεται να επηρεάζουν έμμεσα τις τιμές στον βαθμό που μεταβάλλουν τη διάρθρωση του μεταβλητού κόστους της επιχείρησης.

53. Οι ξένες επιδοτήσεις που διαρθρώνονται ως προσδοκίες χρηματοδοτικής στήριξης, όπως εγγυήσεις ή ασφάλειες σε επίπεδο χαμηλότερο από τα επίπεδα της αγοράς, ενδέχεται να μεταβάλλουν τη στάση της επιδοτούμενης επιχείρησης έναντι του κινδύνου και να την παρακινούν να αναλάβει υψηλότερους κινδύνους είτε στο πλαίσιο της συνήθους επιχειρηματικής της δραστηριότητας είτε στις επενδυτικές της αποφάσεις.
  54. Τα χαρακτηριστικά και η δυναμική του ανταγωνισμού των τομέων στους οποίους δραστηριοποιείται η επιχείρηση, ιδίως οι παράγοντες που προωθούν τον ανταγωνισμό στους εν λόγω τομείς, μπορεί επίσης να είναι διαφωτιστικοί παράγοντες. Σε τομείς στους οποίους ο ανταγωνισμός καθορίζεται κυρίως από τις τιμές, είναι πιθανότερο οι εν λόγω ξένες επιδοτήσεις να χρησιμοποιούνται για τη μείωση των τιμών ή την αύξηση της παραγωγής. Αντιθέτως, σε τομείς όπου ο ανταγωνισμός καθορίζεται από την καινοτομία και τη διαφοροποίηση προϊόντων ή υπηρεσιών, η επιχείρηση μπορεί να έχει κίνητρο να κατευθύνει τις επιδοτήσεις σε επενδύσεις έρευνας και ανάπτυξης (E&A). Επιπλέον, το επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας της επιδοτούμενης επιχείρησης, καθώς και η χρηματοοικονομική της κατάσταση μπορεί να έχουν σημασία στην εκτίμηση αυτή. Για παράδειγμα, ένας παραγωγός που αντιμετωπίζει περιορισμούς στην παραγωγική του ικανότητα ή στις παραγωγικές του δυνατότητες (για παράδειγμα, πρόσβαση στη σχετική τεχνογνωσία ή τεχνολογία), κατά τρόπο που περιορίζεται η ανάπτυξή του, μπορεί να έχει κίνητρο να χρησιμοποιήσει την ξένη επιδότηση για να επενδύσει στην επέκταση της παραγωγικής του ικανότητας ή των δυνατοτήτων του.
- 2.4.3.2. Μεταβολή της δυναμικής του ανταγωνισμού ή παρέμβαση σε αυτή τη δυναμική σε βάρος άλλων οικονομικών παραγόντων
55. Η Επιτροπή θα πρέπει να εκτιμά τον τρόπο με τον οποίο η συμπεριφορά που προσδιορίζεται σύμφωνα με την ενότητα 2.4.3.1 μεταβάλλει πραγματικά ή δυνητικά τη δυναμική του ανταγωνισμού ή παρεμβαίνει σε αυτή τη δυναμική σε βάρος άλλων οικονομικών παραγόντων στην εσωτερική αγορά.
  56. Η μεταβολή της δυναμικής του ανταγωνισμού ή η παρέμβαση σε αυτή τη δυναμική μπορεί να λάβει διάφορες μορφές: για παράδειγμα, με τη χαλάρωση των οικονομικών περιορισμών και την ενίσχυση της οικονομικής ισχύος της επιδοτούμενης επιχείρησης, η ξένη επιδότηση μπορεί να διευκολύνει την υιοθέτηση από μέρος της επιχείρησης μιας πιο επιθετικής εμπορικής πολιτικής σε βάρος των ανταγωνιστών της. Ένα άλλο παράδειγμα θα ήταν η μείωση του κόστους παραγωγής και/ή επενδύσεων της επιδοτούμενης επιχείρησης, με αποτέλεσμα τη μεταβολή των κινήτρων ανάληψης κινδύνου και την είσοδο, την επέκταση ή την (τεχνητή) διατήρηση των δραστηριοτήτων της σε βάρος των ανταγωνιστών της. Στις συγκεντρώσεις, οι ξένες επιδοτήσεις που χορηγούνται στον δυνητικό αγοραστή μπορούν να μεταβάλουν το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων για την εξαγορά επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων αποτρέποντας τους ανταγωνιστές επενδυτές από τη συμμετοχή στις διαπραγματεύσεις ή παρεμποδίζοντάς τους να εξαγοράσουν την επιχείρηση.
  57. Κατά κανόνα, προκειμένου να εκτιμηθεί ο βαθμός στον οποίο οι αλλαγές στη σχετική ανταγωνιστική ισχύ της επιδοτούμενης επιχείρησης ενδέχεται να επηρεάζουν αρνητικά άλλους οικονομικούς παράγοντες, η Επιτροπή μπορεί να εξετάζει διάφορους δείκτες, όπως τους ακόλουθους:

- α) το πεδίο εφαρμογής, τον σκοπό και τους όρους της ξένης επιδότησης: για παράδειγμα, όταν η τρίτη χώρα ορίζει ότι μια συγκεκριμένη ξένη επιδότηση αποσκοπεί στην επίτευξη συγκεκριμένου στόχου ή κατευθύνεται προς έναν συγκεκριμένο στόχο που σχετίζεται με ή είναι σημαντικός για τη δραστηριότητα της επιδοτούμενης επιχείρησης στην εσωτερική αγορά, ο στόχος αυτός μπορεί να λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση. Το είδος της δραστηριότητας ή το κόστος στο οποίο στοχεύει η ξένη επιδότηση μπορεί επίσης να είναι συναφές·
- β) το ποσό της ξένης επιδότησης: όσο υψηλότερο είναι το ποσό της ξένης επιδότησης τόσο μεγαλύτερο είναι το οικονομικό πλεονέκτημα που αποκομίζει η επιχείρηση έναντι των ανταγωνιστών της και, συνεπώς, τόσο πιθανότερο είναι να επηρεάζει τη δυναμική του ανταγωνισμού της εσωτερικής αγοράς³³. Το ποσό της ξένης επιδότησης —στον βαθμό που μπορεί να καθοριστεί με βάση τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή— μπορεί να εξετάζεται τόσο σε απόλυτες τιμές όσο και σε σχέση με άλλους παράγοντες, όπως, για παράδειγμα, το μέγεθος της επιχείρησης ή των δραστηριοτήτων της στην εσωτερική αγορά, το μέγεθος του τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η υπό έρευνα επιχείρηση στην εσωτερική αγορά ή η αξία της επένδυσης. Για παράδειγμα, εάν μια ξένη επιδότηση καλύπτει σημαντικό μέρος της τιμής αγοράς, είναι πιθανότερο να υπερκεράσει ή να αποτρέψει ανταγωνιστές επενδυτές και, συνεπώς, να στρεβλώσει τη διαδικασία εξαγοράς³⁴. Παρομοίως, ξένες επιδοτήσεις που καλύπτουν σημαντικό μέρος της εκτιμώμενης αξίας σύμβασης που θα ανατεθεί σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης είναι πιθανότερο να υπερκεράσουν ή να αποτρέψουν άλλους προσφέροντες και, συνεπώς, να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό στη διαδικασία αυτή³⁵.
- γ) το είδος της ξένης επιδότησης: για παράδειγμα, οι άμεσες επιχορηγήσεις ή η προτιμησιακή χρηματοδότηση με τη μορφή άτοκων δανείων σε κρατική επιχείρηση για συγκεκριμένη επένδυση παραγωγικής ικανότητας σε συγκεκριμένο τομέα είναι πιθανότερο να έχουν αρνητικό αντίκτυπο σε ανταγωνιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα. Οι ξένες επιδοτήσεις που εμπίπτουν στις κατηγορίες του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 είναι πιθανότερο να επηρεάζουν αρνητικά τον ανταγωνισμό·
- δ) το μέγεθος της επιχείρησης, την πραγματική ή δυνητική θέση της στην εσωτερική αγορά και το εύρος των πραγματικών ή δυνητικών δραστηριοτήτων της: ξένη επιδότηση σε δικαιούχο που παρουσιάζει χαμηλό βαθμό οικονομικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά χωρίς πραγματικές και συγκεκριμένες δυνατότητες επέκτασης είναι λιγότερο πιθανό να προκαλεί στρεβλώσεις σε σύγκριση με ξένη επιδότηση σε δικαιούχο που έχει σημαντικό επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά ή που μπορεί να χρησιμοποιεί την ξένη επιδότηση για την επέκταση της παρουσίας του³⁶. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να λαμβάνει υπόψη δείκτες της σημασίας των

---

³³ Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, μια ξένη επιδότηση σχετικά περιορισμένου ποσού μπορεί επίσης να επηρεάσει την εσωτερική αγορά (για παράδειγμα, σε τομείς με πολύ χαμηλά περιθώρια κέρδους). Αυτό θα εξαρτηθεί από τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης.

³⁴ Ωστόσο, εάν η ξένη επιδότηση καλύπτει μικρό μέρος της τιμής αγοράς, αυτό δεν αποκλείει την ύπαρξη στρέβλωσης.

³⁵ Αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

³⁶ Αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

δραστηριοτήτων της επιχείρησης για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς εκτός από το μέγεθος, όπως ο ρόλος της επιχείρησης στην αξιακή αλυσίδα·

- ε) τα χαρακτηριστικά του τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται ή είναι πιθανό να δραστηριοποιηθεί η επιχείρηση: στα χαρακτηριστικά αυτά περιλαμβάνονται ιδίως το μέγεθος και η πιθανή εξέλιξη της επιχείρησης, οι συνθήκες ανταγωνισμού, τα εμπόδια εισόδου ή επέκτασης, ο αντίκτυπος σε κατάντη ή έμμεσα επηρεαζόμενους τομείς κ.λπ. Η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει ιδίως υπόψη τους παράγοντες που προωθούν τον ανταγωνισμό στους εν λόγω τομείς. Για παράδειγμα, σε τομείς στους οποίους ο ανταγωνισμός καθορίζεται κυρίως από τις τιμές, η Επιτροπή μπορεί να εκτιμά αν η ξένη επιδότηση παρέχει στην επιδοτούμενη επιχείρηση τη δυνατότητα να μειώσει τις τιμές ή να επεκτείνει την παραγωγή σε βάρος των ανταγωνιστών· σε τομείς που χαρακτηρίζονται από περιορισμούς παραγωγικής ικανότητας, η Επιτροπή μπορεί να εκτιμά αν η ξένη επιδότηση παρέχει στην επιδοτούμενη επιχείρηση τη δυνατότητα να επενδύσει σε πρόσθετη παραγωγική ικανότητα σε βάρος των ανταγωνιστών. Οι ξένες επιδοτήσεις σε τομείς που χαρακτηρίζονται από πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα ή που ενδέχεται να οδηγήσουν σε πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, με τη διατήρηση μη αποδοτικών στοιχείων ενεργητικού ή με την ενθάρρυνση επενδύσεων σε επεκτάσεις της παραγωγικής ικανότητας που διαφορετικά δεν θα είχαν εκτελεστεί, ενδέχεται να προκαλούν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό, καθώς ενδέχεται να αποκλείουν ή να περιθωριοποιούν πιο αποδοτικούς οικονομικούς παράγοντες³⁷.
- στ) το νομικό πλαίσιο: η Επιτροπή μπορεί επίσης να εξετάζει νόμους, τομεακούς κανονισμούς και άλλα μέτρα που θεσπίζονται από την Ένωση ή τα κράτη μέλη της. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να εξετάζει αν μια ξένη επιδότηση, όταν συνδυάζεται με άλλα μέτρα τα οποία, εάν εξεταστούν μεμονωμένα, θεωρούνται μη προβληματικά, μπορεί να ενισχύσει ή να διευρύνει τον αρνητικό αντίκτυπο στη δυναμική του ανταγωνισμού της εσωτερικής αγοράς που προκύπτει από την εν λόγω ξένη επιδότηση³⁸.

58. Ο κατάλογος των δεικτών στο σημείο 57 δεν είναι εξαντλητικός. Επιπλέον, οι δείκτες που είναι συναφείς για μια δεδομένη υπόθεση δεν θα πρέπει να εξετάζονται μεμονωμένα, αλλά σε συνδυασμό μεταξύ τους, ώστε να εκτιμηθεί ο αρνητικός αντίκτυπος της ξένης επιδότησης.

2.4.4. Παρουσίαση των κύριων κατηγοριών στρεβλώσεων

59. Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται, με μη εξαντλητικό τρόπο, ορισμένες κατηγορίες στρεβλώσεων. Για καθεμία από αυτές, αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο η ξένη επιδότηση μπορεί να επηρεάσει τη συμπεριφορά της επιχείρησης, τον πραγματικό ή δυνητικό αρνητικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά και, τέλος, το είδος της εκτίμησης που θα μπορούσε να διενεργήσει η Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων των δεικτών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην εν λόγω εκτίμηση.

2.4.4.1. Στρέβλωση του ανταγωνισμού κατά την εξαγορά άλλων επιχειρήσεων

60. Στο πλαίσιο διαδικασίας εξαγοράς, η Επιτροπή θα εξετάζει καταρχάς αν οι ξένες επιδοτήσεις ενδέχεται να διευκόλυναν την εξαγορά από την υπό έρευνα επιχείρηση, η

³⁷ Αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

³⁸ Για παράδειγμα, δάνεια με όρους της αγοράς που έχουν καταστεί δυνατά με επιδοτούμενη εγγύηση.

οποία διαφορετικά ενδέχεται να μην είχε πραγματοποιηθεί ή να μην είχε πραγματοποιηθεί με τον ίδιο τρόπο (για παράδειγμα, μόνο σε μικρότερη κλίμακα ή εμβέλεια ή με διαφορετικούς όρους) εάν δεν υπήρχαν οι ξένες επιδοτήσεις³⁹. Δεύτερον, η Επιτροπή θα εξετάζει αν, με τη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης του αγοραστή, η ξένη επιδότηση επηρεάζει πραγματικά ή δυνητικά αρνητικά τον ανταγωνισμό σε σχέση με τη διαδικασία εξαγοράς.

61. Η ξένη επιδότηση μπορεί να διευκολύνει την υπό έρευνα επιχείρηση να υποβάλει προσφορά για την εξαγορά της επιχείρησης-στόχου υπό πιο ελκυστικούς όρους από εκείνους που θα επικρατούσαν σε κανονικές συνθήκες αγοράς. Οι πιο ελκυστικοί όροι μπορεί να συνίστανται, για παράδειγμα, στην προσφορά υψηλότερης τιμής αγοράς⁴⁰, η οποία θα μπορούσε να διευκολυνθεί, για παράδειγμα, από ξένες επιδοτήσεις που μειώνουν το κόστος κεφαλαίου του αγοραστή. Πιο ελκυστικοί όροι μπορεί επίσης να συνίστανται σε βελτιωμένη δομή χρηματοδότησης της προσφοράς για τους πωλητές, όπως μεγαλύτερο ποσοστό πληρωμών σε μετρητά ή μεγαλύτερο ποσοστό προκαταβολών πληρωμών, καθώς και τυχόν πρόσθετες χρηματοδοτικές δεσμεύσεις. Πιο ελκυστικοί όροι μπορεί επίσης να συνίστανται στην προσπάθεια προσαρμογής διαφορετικών παραμέτρων της συναλλαγής που είναι πιο επιθυμητές για τον πωλητή⁴¹.
62. Η ξένη επιδότηση μπορεί να επηρεάζει αρνητικά τον ανταγωνισμό σε σχέση με τη διαδικασία εξαγοράς, για παράδειγμα, εάν παραγκωνίζει άλλους επενδυτές είτε με την υπερκέρασή τους είτε με την αποτροπή τους από τη συμμετοχή στην εν λόγω εξαγορά. Η μέγιστη τιμή την οποία ένας επενδυτής είναι διατεθειμένος να καταβάλει για την εξαγορά μιας επιχείρησης συνήθως εξαρτάται από την αναμενόμενη κερδοφορία της εν λόγω επιχείρησης και από το κόστος χρηματοδότησης που συνεπάγεται η πραγματοποίηση της εξαγοράς. Με τη σειρά της, η αναμενόμενη κερδοφορία θα εξαρτηθεί, μεταξύ άλλων παραγόντων, από τη βελτίωση της αποδοτικότητας που θα προκύψει από την εξαγορά (για παράδειγμα, οφέλη λόγω συνεργειών που προκύπτουν από τον συνδυασμό της εξαγοράζουσας επιχείρησης και της επιχείρησης-στόχου). Ένας επιδοτούμενος επενδυτής που επωφελείται από μειωμένο κόστος χρηματοδότησης, ενώ οι λοιπές συνθήκες είναι ίδιες, είναι πιο πιθανό να είναι διατεθειμένος να καταβάλει υψηλότερη τιμή για την επιχείρηση-στόχο απ'ότι ένας μη επιδοτούμενος ανταγωνιστής, ακόμα και αν ο τελευταίος αποφέρει την ίδια ή μεγαλύτερη βελτίωση αποδοτικότητας στην επιχείρηση. Συνεπώς, η ξένη επιδότηση μπορεί να οδηγήσει σε αναποτελεσματική κατανομή των πόρων, μειώνοντας τις ευκαιρίες ανάπτυξης των ανταγωνιστών μέσω εξαγορών ή καθιστώντας τις εξαγορές τους ακριβότερες, περιορίζοντας δυνητικά τη δυνατότητα βελτίωσης της αποδοτικότητας (για παράδειγμα, μέσω της επίτευξης οικονομιών κλίμακας ή φάσματος) και της καινοτομίας (για παράδειγμα, μέσω της πρόσβασης σε βασικές τεχνολογίες ή του συνδυασμού αυτών).
63. Η εκτίμηση της Επιτροπής θα βασίζεται σε διάφορους δείκτες ανάλογα με τα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις της υπόθεσης. Για παράδειγμα, μια ξένη επιδότηση που καλύπτει σημαντικό μέρος της τιμής αγοράς της επιχείρησης-στόχου είναι πιθανό να οδηγήσει σε αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό⁴².

---

³⁹ Βλ. απόφαση της Επιτροπής της 24ης Σεπτεμβρίου 2024 στην υπόθεση FS.100011 — e&/PPF Telecom Group, C(2024) 6745 final, αιτιολογική σκέψη 281.

⁴⁰ Βλ. απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση FS.100011 — e&/PPF Telecom Group, αιτιολογική σκέψη 284.

⁴¹ Βλ. απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση FS.100011 — e&/PPF Telecom Group, αιτιολογική σκέψη 281.

⁴² Αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

64. Η σύγκριση με άλλες ανταγωνιστικές προσφορές ενδέχεται να μην είναι πάντοτε δυνατή. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί, για παράδειγμα, να συγκρίνει την προσφερόμενη τιμή με την τιμή συγκρίσιμων προηγούμενων εξαγορών, εάν είναι διαθέσιμη. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να βασίζεται σε εσωτερικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων υποδειγμάτων αποτίμησης, ώστε να προσδιορίσει αν η ξένη επιδότηση είναι ικανή να οδηγήσει σε προσφορά που δεν θα επικρατούσε σε κανονικές συνθήκες αγοράς. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να εκτιμά αν η παρουσία του επιδοτούμενου ενδιαφερόμενου αγοραστή μπορεί να αποθάρρυνε άλλους επενδυτές να συμμετάσχουν στη διαδικασία εξαγοράς, να υποβάλουν ανταγωνιστική προσφορά ή ακόμα και να αρχίσουν διαπραγματεύσεις^{43, 44}.

2.4.4.2. Στρέβλωση του ανταγωνισμού μέσω του αντικτύπου της ξένης επιδότησης στις επιχειρησιακές αποφάσεις της επιδοτούμενης επιχείρησης

65. Η ξένη επιδότηση μπορεί να επηρεάζει τη συμπεριφορά μιας επιχείρησης στην εσωτερική αγορά, για παράδειγμα, διευκολύνοντας την προσφορά χαμηλότερων τιμών ή βελτιωμένων όρων πώλησης και/ή την επέκταση της παραγωγής ή των πωλήσεων πέραν του επιπέδου που θα ήταν πιθανό χωρίς την ξένη επιδότηση. Σε τομείς που χαρακτηρίζονται από οικονομίες κλίμακας ή φάσματος, η επιδότηση της επέκτασης της παραγωγής μπορεί να έχει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα, οδηγώντας σε περαιτέρω πλεονεκτήματα ως προς το κόστος.

66. Ειδικότερα, η επιθετική τιμολόγηση και η επέκταση (ή «τεχνητή» διατήρηση) των πωλήσεων και της παραγωγής θα μπορούσαν να λαμβάνουν χώρα όταν οι δραστηριότητες της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά επωφελούνται από την πρόσβαση σε επιδοτούμενες εισροές, μεταξύ άλλων με τη μορφή χαμηλότερου κόστους κεφαλαίου κίνησης ή επιδοτούμενης τεχνογνωσίας ή τεχνολογίας και, συνεπώς, από χαμηλότερο κόστος παραγωγής της επιχείρησης. Ακόμα και αν οι ξένες επιδοτήσεις δεν μεταβάλλουν το κόστος παραγωγής, με την αύξηση των χρηματοοικονομικών πόρων της επιχείρησης (για παράδειγμα, μέσω εισφορών κεφαλαίου), μπορούν να διευκολύνουν μια ζημιογόνο στρατηγική που θα έδινε τη δυνατότητα στην εν λόγω επιχείρηση να μειώσει τις τιμές για ένα δεδομένο επίπεδο κόστους. Για τους σκοπούς της εκτίμησης του αν η ξένη επιδότηση ενδέχεται να μειώνει το μεταβλητό κόστος παραγωγής της υπό έρευνα επιχείρησης ή να διευκολύνει τη μείωση των τιμών, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη ποιοτικά και/ή ποσοτικά στοιχεία, ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης. Εάν, ωστόσο, οι πληροφορίες για το κόστος της υπό έρευνα επιχείρησης δεν είναι διαθέσιμες στην Επιτροπή ή απλώς δεν είναι αξιόπιστες, η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιεί άλλους σχετικούς δείκτες αναφοράς ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης. Μια ξένη επιδότηση που επιτρέπει τεχνητά μεγάλες προθεσμίες πληρωμής για την προμήθεια εισροών ή μια ξένη επιδότηση που συνίσταται στη χορήγηση βραχυπρόθεσμων δανείων ή άλλων μέσων ρευστότητας σε επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς μπορεί να μειώσει το κόστος χρηματοδότησης της επιχείρησης.

67. Οι ξένες επιδοτήσεις μπορούν να διευκολύνουν την επιδοτούμενη επιχείρηση να προσφέρει άλλους ευνοϊκούς όρους πώλησης στους πελάτες της, όπως μεγάλες

---

⁴³ Βλ. απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση FS.100011 — e&/PPF Telecom Group, σημείο 282.

⁴⁴ Η Επιτροπή μπορεί επίσης να λαμβάνει υπόψη τον στρατηγικό χαρακτήρα ή τη σπανιότητα των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού, δεδομένου ότι αυτός ο παράγοντας μπορεί να επηρεάζει την αξία τους. Το οικονομικό σκεπτικό της εξαγοράς μπορεί επίσης να αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την εκτίμηση.

προθεσμίες πληρωμής, πρόσθετες και/ή διευρυμένες εγγυήσεις, για παράδειγμα με την επέκταση εμπορικών πιστώσεων στους πελάτες της. Οι εγγυήσεις, και ιδίως οι απεριόριστες εγγυήσεις⁴⁵, μπορούν επίσης να διευκολύνουν μια πιο επιθετική εμπορική πολιτική από πλευράς της επιδοτούμενης επιχείρησης⁴⁶.

68. Ο αρνητικός αντίκτυπος στον ανταγωνισμό μπορεί να συνίσταται, για παράδειγμα, σε μείωση των πωλήσεων και των κερδών των ανταγωνιστών που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα, με αποτέλεσμα την πιθανή συρρίκνωσή τους, την περιθωριοποίησή τους και/ή τη μείωση των κινήτρων τους για επενδύσεις και, σε ακραίες περιπτώσεις, την έξοδό τους.
69. Οι δείκτες που ενδέχεται να είναι σημαντικοί για την εκτίμηση θα ποικίλλουν ανάλογα με το είδος της στρέβλωσης. Η φύση και το είδος της ξένης επιδότησης μπορεί να είναι σημαντικά για την εκτίμηση της πιθανής συμπεριφοράς του δικαιούχου: οι χαμηλές τιμές ή η επέκταση των επιπέδων παραγωγής είναι πιθανότερο να προκαλούνται από ξένες επιδοτήσεις που επηρεάζουν το μεταβλητό κόστος της επιχείρησης, όπως επαναλαμβανόμενα δάνεια ή ξένες επιδοτήσεις που συνδέονται άμεσα με τα επίπεδα παραγωγής ή με ορισμένα στοιχεία του κόστους παραγωγής, παρά από εφάπαξ ξένες επιδοτήσεις. Αυτό, ωστόσο, δεν συνεπάγεται ότι οι ξένες επιδοτήσεις που σχετίζονται με πάγιες δαπάνες δεν μπορούν επίσης να επηρεάσουν τις αποφάσεις τιμολόγησης υπό ορισμένες περιστάσεις. Κατά την εκτίμηση της στρέβλωσης που συνδέεται με τις ξένες επιδοτήσεις που αποσκοπούν στην αύξηση των επιπέδων παραγωγής, μπορεί να είναι σημαντικό να αξιολογηθεί η πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα της επιδοτούμενης επιχείρησης και/ή η ικανότητά της να αυξήσει την παραγωγική της ικανότητα. Οι οικονομίες κλίμακας μπορεί επίσης να είναι σημαντικές για την εκτίμηση του αν η ξένη επιδότηση μπορεί να έχει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα και να δημιουργεί περαιτέρω πλεονεκτήματα, επεκτείνοντας έτσι τον δυνητικό αρνητικό αντίκτυπο της ξένης επιδότησης. Οι προϋπάρχοντες οικονομικοί περιορισμοί που θα μπορούσαν να αρθούν μέσω της ξένης επιδότησης και με τον τρόπο αυτόν να διευκολύνουν τη μείωση της τιμής ή την επέκταση της παραγωγικής ικανότητας, θα μπορούσαν επίσης να είναι συναφείς. Το ποσό της ξένης επιδότησης (σε απόλυτες τιμές ή σε σχέση με τις τιμές ή το λειτουργικό κόστος), καθώς και το σχετικό μέγεθος της επιδοτούμενης επιχείρησης και άλλων επιχειρήσεων στον ίδιο τομέα μπορεί να είναι χρήσιμα για την κατανόηση του μεγέθους της στρέβλωσης στην εσωτερική αγορά.

2.4.4.3. Μεταβολή των επενδυτικών αποφάσεων της επιδοτούμενης επιχείρησης

70. Η ξένη επιδότηση μπορεί να επηρεάζει τη συμπεριφορά της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά, μειώνοντας το επενδυτικό κόστος της και διευκολύνοντας ορισμένες επενδύσεις τις οποίες διαφορετικά ενδέχεται να μην είχε πραγματοποιήσει, με αντίκτυπο στα επίπεδα παραγωγής. Ομοίως, ορισμένες ξένες επιδοτήσεις, όπως οι απεριόριστες εγγυήσεις, μπορεί να παρέχουν τη δυνατότητα στην επιδοτούμενη

---

⁴⁵ Οι ξένες επιδοτήσεις με τη μορφή απεριόριστης κρατικής εγγύησης είναι εγγυήσεις που χορηγούνται άμεσα ή έμμεσα από τρίτη χώρα χωρίς κανέναν περιορισμό ως προς το ποσό και/ή τη διάρκεια της εν λόγω εγγύησης. Οι απεριόριστες εγγυήσεις μπορούν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό, διότι μεταβάλλουν τον χαρακτήρα της περιορισμένης ευθύνης της δικαιούχου επιχείρησης.

⁴⁶ Σε τελική ανάλυση, μια απεριόριστη εγγύηση μπορεί να οδηγήσει σε μη αποδοτική είσοδο, επέκταση ή (τεχνητή) διατήρηση των δραστηριοτήτων της επιδοτούμενης επιχείρησης σε βάρος των ανταγωνιστών, των οποίων οι πωλήσεις και τα κέρδη ενδέχεται να μειωθούν, με αποτέλεσμα τη μείωση των επενδύσεων, την περιθωριοποίηση και, σε ακραίες περιπτώσεις, την έξοδο από την αγορά.

επιχείρηση να πραγματοποιεί επενδύσεις υψηλότερου κινδύνου, καθώς μετριάζονται οι αρνητικές συνέπειες μιας τέτοιας συμπεριφοράς ανάληψης κινδύνων⁴⁷.

71. Ο αρνητικός αντίκτυπος στον ανταγωνισμό μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με το είδος της επένδυσης. Για παράδειγμα, μια επένδυση που οδηγεί σε αύξηση της παραγωγής της επιδοτούμενης επιχείρησης ή σε βελτίωση και/ή διαφοροποίηση των προϊόντων/υπηρεσιών της μπορεί να συμβάλει στη μείωση των αναμενόμενων κερδών των ανταγωνιστών ή στην αποθάρρυνση μελλοντικών επενδύσεων εκ μέρους τους. Μια επένδυση σε πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα μπορεί να αποτρέψει την είσοδο των ανταγωνιστών ή να οδηγήσει στον αποκλεισμό τους, ιδίως σε τομείς που βρίσκονται σε στασιμότητα ή σε παρακμή. Για τους σκοπούς αυτής της εκτίμησης, η Επιτροπή μπορεί επίσης να εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο οι ανταγωνιστές είναι πιθανό να αντιδράσουν στην ξένη επιδότηση.
72. Οι δείκτες που ενδέχεται να είναι σημαντικοί για την εκτίμηση θα ποικίλλουν ανάλογα με το είδος της στρέβλωσης. Η φύση και το είδος της ξένης επιδότησης μπορεί να είναι σημαντικά για την εκτίμηση της συμπεριφοράς του δικαιούχου. Για παράδειγμα, οι επενδυτικές αποφάσεις είναι πιθανότερο να επηρεάζονται από ξένες επιδοτήσεις που δεν σχετίζονται με το μεταβλητό κόστος της επιχείρησης, όπως εφάπαξ δάνεια ή επιχορηγήσεις, καθώς και από ξένες επιδοτήσεις που μειώνουν το κόστος κεφαλαίου του δικαιούχου. Αυτό, ωστόσο, δεν συνεπάγεται ότι οι ξένες επιδοτήσεις που σχετίζονται με το μεταβλητό κόστος δεν μπορούν να επηρεάσουν τις επενδυτικές αποφάσεις.
73. Στην περίπτωση επενδύσεων σε παραγωγική ικανότητα, το μέγεθος της εν λόγω ικανότητας σε σχέση με την εγκατεστημένη παραγωγική ικανότητα στον τομέα μπορεί επίσης να είναι σημαντικό για τον προσδιορισμό της ζημίας που υφίστανται άλλοι οικονομικοί παράγοντες. Μπορεί επίσης να είναι χρήσιμο να αναλυθεί αν υπάρχει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, καθώς και η εξέλιξη της δραστηριότητας στον τομέα. Για παράδειγμα, όταν υπάρχει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, μια ξένη επιδότηση που διευκολύνει την επέκταση της παραγωγικής ικανότητας είναι πιθανότερο να επηρεάζει αρνητικά τον ανταγωνισμό. Αντιστρόφως, σε έναν τομέα στον οποίο πρέπει να δημιουργηθούν νέες παραγωγικές ικανότητες, για παράδειγμα λόγω μετάβασης, οι επενδυτικές επιδοτήσεις μπορούν να προσφέρουν στον δικαιούχο ένα προβάδισμα και, συνεπώς, να αποθαρρύνουν ή να καθυστερήσουν τις επενδύσεις των ανταγωνιστών. Σε περίπτωση επενδύσεων σε δυνατότητες (για παράδειγμα, τεχνογνωσία, ειδικευμένοι εργαζόμενοι ή πάροχοι υπηρεσιών, τεχνολογίες), το μέγεθος και η φύση των εν λόγω δυνατοτήτων στον τομέα μπορεί επίσης να έχουν σημασία προκειμένου να καθοριστεί αν μπορεί να υπάρξει ζημία στον ανταγωνισμό.

---

⁴⁷ Σε ορισμένες περιπτώσεις, η ίδια η ύπαρξη της απεριόριστης κρατικής εγγύησης μπορεί, για παράδειγμα, να βελτιώνει την πιστοληπτική ικανότητα της δικαιούχου επιχείρησης, η οποία μπορεί να μεταφράζεται άμεσα ή έμμεσα σε ελκυστικότερους χρηματοοικονομικούς όρους δανείων ή πιστωτικών διευκολύνσεων. Η ανάληψη υψηλότερων κινδύνων μπορεί, για παράδειγμα, να αντικατοπτρίζει το πλεονέκτημα του πρωτοπόρου όσον αφορά την είσοδο σε ορισμένους τομείς, καθώς και την αυξημένη ικανότητα πραγματοποίησης επενδύσεων στον τομέα της E&A ή της τεχνογνωσίας, σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές. Σε τελική ανάλυση, η συμπεριφορά ανάληψης υψηλότερων κινδύνων μπορεί να οδηγήσει σε μη αποδοτική είσοδο ή επέκταση της επιδοτούμενης επιχείρησης σε βάρος των μη επιδοτούμενων ανταγωνιστών, των οποίων οι πωλήσεις και τα κέρδη ενδέχεται να μειωθούν, με αποτέλεσμα τη μείωση των επενδύσεων, την περιθωριοποίηση και, σε ακραίες περιπτώσεις, την έξοδο από την αγορά.

2.4.4.4. Στρέβλωση των δραστηριοτήτων σε άλλα επίπεδα της αξιακής αλυσίδας

74. Η ξένη επιδότηση μπορεί να επηρεάζει τη συμπεριφορά της επιχείρησης κατά τρόπο που έχει αρνητικό αντίκτυπο στην αξιακή αλυσίδα.
75. Για παράδειγμα, η επέκταση της επιδοτούμενης δραστηριότητας μπορεί να αυξήσει τη ζήτηση για ορισμένες εισροές, κάτι που θα μπορούσε να καταστήσει δυσκολότερη ή πιο δαπανηρή την πρόσβαση των ανταγωνιστών στις εν λόγω εισροές, να αυξήσει το κόστος των ανταγωνιστών ή ακόμα και να τους παραγκωνίσει. Αντιστρόφως, για παράδειγμα, η μείωση των δραστηριοτήτων των ανταγωνιστών μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τη ζήτηση για εισροές από ανταγωνιστές προμηθευτές. Συνεπώς, οι εν λόγω προμηθευτές ενδέχεται να έχουν μειωμένη κερδοφορία και, επομένως, να επενδύουν λιγότερο στα δικά τους προϊόντα ή ενδεχομένως να εξέλθουν από την αγορά.
76. Ομοίως, οι ξένες επιδοτήσεις μπορεί να παρεμβαίνουν στη δυναμική του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά ή να μεταβάλλουν αυτή τη δυναμική σε διάφορα επίπεδα της αξιακής αλυσίδας, όταν, για παράδειγμα, ωφελούν τους παρόχους υπηρεσιών διαμεσολάβησης· συμβάλλουν στη μετεγκατάσταση μιας συγκεκριμένης επιχείρησης ή των στοιχείων του ενεργητικού μιας επιχείρησης εκτός της Ένωσης, με αποτέλεσμα να διαταράσσεται η προσφορά ή η ζήτηση στην εσωτερική αγορά· ή συμβάλλουν στην παρεμπόδιση της πρόσβασης σε τεχνογνωσία, βάσεις δεδομένων, διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία που χρησιμοποιούν εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά.
77. Το είδος των δεικτών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην εκτίμηση μπορεί να εξαρτάται από τη συγκεκριμένη στρέβλωση που αναλύεται. Γενικά, το είδος και το ποσό της ξένης επιδότησης μπορεί να είναι σημαντικά. Ειδικότερα, η Επιτροπή είναι πιθανότερο να θεωρήσει ένα σχετικά υψηλό ποσό ξένων επιδοτήσεων ως στρεβλωτικό. Ο βαθμός κάθετης ολοκλήρωσης της επιδοτούμενης επιχείρησης σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα είναι επίσης σημαντικός, καθώς μπορεί να διευκολύνει τον έλεγχο σημαντικών εισροών. Τα χαρακτηριστικά του τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η επιδοτούμενη επιχείρηση, σε συνδυασμό με άλλους οικονομικούς παράγοντες, μπορεί επίσης να συμβάλουν στην κατανόηση του αν η ξένη επιδότηση ενδέχεται να επηρεάζει άλλα επίπεδα της αξιακής αλυσίδας. Για παράδειγμα, η Επιτροπή μπορεί να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην παρουσία οικονομικών κλίμακας ή φάσματος, καθώς και εξαρτήσεων σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού ή την αξιακή αλυσίδα.

2.5. Εφαρμογή των κριτηρίων για τον προσδιορισμό του πότε μια ξένη επιδότηση προκαλεί ή υπάρχει κίνδυνος να προκαλέσει στρέβλωση στην εσωτερική αγορά στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων

78. Στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 προβλέπει ότι «[ω]ς ξένες επιδοτήσεις που προκαλούν ή υπάρχει κίνδυνος να προκαλέσουν στρέβλωση στη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων νοούνται ξένες επιδοτήσεις που επιτρέπουν σε έναν οικονομικό φορέα να υποβάλει προσφορά η οποία είναι αδικαιολόγητα συμφέρουσα σε σχέση με τα οικεία έργα, αγαθά ή υπηρεσίες». Επιπλέον, το άρθρο 27 ορίζει ότι η εκτίμηση δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 του κατά πόσον υφίσταται στρέβλωση στην εσωτερική αγορά, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης του κατά πόσον μια προσφορά είναι αδικαιολόγητα συμφέρουσα, περιορίζεται στην εξεταζόμενη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Στην εκτίμησή της, ενώ η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης του οικονομικού φορέα λόγω ξένων επιδοτήσεων και τις πραγματικές ή δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις των επιδοτήσεων στη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων, η έμφαση δίνεται στο κατά πόσον μια

ξένη επιδότηση παρέχει τη δυνατότητα, πραγματικά ή δυνητικά, σε έναν οικονομικό φορέα να υποβάλει αδικαιολόγητα συμφέρουσα προσφορά.

2.5.1. *Ικανότητα υποβολής αδικαιολόγητα συμφέρουσας προσφοράς*

79. Προσφορά η οποία είναι συμφέρουσα σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά και τις υπηρεσίες που αφορούν τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης επηρεάζεται από την ξένη επιδότηση εάν η εν λόγω ξένη επιδότηση παρέχει τη δυνατότητα στον οικονομικό φορέα να υποβάλει προσφορά που περιέχει ελκυστικότερους όρους, όπως η τιμή, απ' ό,τι αν δεν υπήρχε η ξένη επιδότηση και αν οι όροι αυτοί δεν μπορούν εύλογα να εξηγηθούν από άλλους παράγοντες.
80. Επιδότηση που παρέχει τη δυνατότητα σε οικονομικό φορέα να υποβάλει αδικαιολόγητα συμφέρουσα προσφορά αναμένεται καταρχήν να είναι επιδότηση που χορηγήθηκε είτε στον οικονομικό φορέα είτε σε μία από τις οντότητες που παρατίθενται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560. Η ύπαρξη γραμμικής σχέσης ελέγχουσας συμμετοχής μεταξύ των οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 και ανήκουν στον ίδιο όμιλο εταιρειών με τον οικονομικό φορέα μπορεί να παρέχει κίνητρα αλλά και να διευκολύνει τη μεταφορά ξένης επιδότησης μεταξύ των εν λόγω οντοτήτων. Κατά συνέπεια, όλες οι οντότητες του ομίλου που αποτελούν μέρος αυτής της γραμμικής δομής περιλαμβάνονται στην απαίτηση κοινοποίησης βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560. Ωστόσο, υπό ορισμένες περιστάσεις, ξένη επιδότηση που χορηγείται σε οντότητα που ανήκει στον εταιρικό όμιλο του οικονομικού φορέα ή του κύριου υπεργολάβου ή του κύριου προμηθευτή, αλλά δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 28 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, μπορεί επίσης να δίνει τη δυνατότητα στον οικονομικό φορέα [κατά την έννοια του άρθρου 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560] να υποβάλει προσφορά που είναι αδικαιολόγητα συμφέρουσα σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.
81. Συνεπώς, αξίζει να σημειωθεί ότι το γεγονός ότι μια ξένη επιδότηση δεν χορηγείται στον οικονομικό φορέα ή στον κύριο υπεργολάβο ή στον κύριο προμηθευτή, αλλά σε οντότητα που ανήκει στον εταιρικό όμιλό τους, δεν επαρκεί για να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η ξένη επιδότηση να δίνει τη δυνατότητα στον οικονομικό φορέα να υποβάλει προσφορά που είναι αδικαιολόγητα συμφέρουσα. Ομοίως, σε τέτοιες περιπτώσεις, το γεγονός και μόνο ότι η ξένη επιδότηση χορηγήθηκε σε άλλη εταιρεία του ομίλου του οικονομικού φορέα ή του κύριου υπεργολάβου ή του κύριου προμηθευτή δεν επαρκεί για να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η ξένη επιδότηση να βελτιώνει πραγματικά ή δυνητικά την ανταγωνιστική θέση του οικονομικού φορέα στο πλαίσιο της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης.
82. Ο οικονομικός φορέας, ο κύριος υπεργολάβος ή ο κύριος προμηθευτής μπορεί να επωφεληθεί από μια τέτοια ξένη επιδότηση, ιδίως όταν μια ξένη επιδότηση που χορηγείται σε οντότητα του εταιρικού ομίλου τους δεν περιορίζεται, από τον νόμο ή στην πράξη, στην εν λόγω οντότητα και, συνεπώς, μπορεί να είναι διαθέσιμη στον οικονομικό φορέα, στον κύριο υπεργολάβο ή στον κύριο προμηθευτή για να τη χρησιμοποιήσουν ή να επωφεληθούν από αυτήν, άμεσα ή έμμεσα, στην προσφορά τους⁴⁸. Στο πλαίσιο αυτό, το σημείο 26 των παρουσιών κατευθυντήριων γραμμών, το

⁴⁸ Όταν η Επιτροπή εντοπίζει ξένη χρηματοδοτική συνεισφορά που χορηγείται σε εταιρεία που ανήκει στον εταιρικό όμιλο του οικονομικού φορέα, αλλά δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 28 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει αίτηση παροχής πληροφοριών για να επιβεβαιώσει αν η εν λόγω ξένη χρηματοδοτική συνεισφορά: i) συνιστά

οποίο περιγράφει τα πιθανά κίνητρα για διεπιδοτήσεις, εφαρμόζεται επίσης στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Για παράδειγμα, αυτό θα συνέβαινε όταν μπορεί να υπάρχουν σαφή κίνητρα για τη μεταφορά επιδοτήσεων μεταξύ οντοτήτων του ομίλου εντός ενός διακριτού επιχειρηματικού τομέα, ακόμα και αν δεν υπάρχει επίσημη σχέση εξάρτησης μεταξύ των οντοτήτων. Τα κίνητρα αυτά προκύπτουν από τις οικονομικές και χρηματοοικονομικές διασυνδέσεις εντός του επιχειρηματικού τομέα, οι οποίες μπορεί να βασίζονται σε συντονισμένες στρατηγικές, αμοιβαίες οικονομικές εξαρτήσεις και ενδομηματικές συναλλαγές, όπως η ανταλλαγή αγαθών και υπηρεσιών, ή χρηματοοικονομικών ή άλλων υλικών και άυλων στοιχείων του ενεργητικού και συνεργειών.

2.5.1.1. Ο συμφέρων χαρακτήρας της προσφοράς

83. Η Επιτροπή θα εκτιμήσει πρώτα αν η προσφορά που υποβάλλεται από τον οικονομικό φορέα είναι *συμφέρουσα* σε σχέση με τα οικεία έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες.
84. Το πλεονέκτημα μπορεί να συνίσταται, για παράδειγμα, στη μείωση της τιμής, στην αύξηση της ποιότητας ή στην προσφορά καλύτερων όρων όσον αφορά τους χρόνους παράδοσης και υλοποίησης, τις εγγυήσεις και την υποστήριξη μετά την πώληση, τους όρους πληρωμής, τις συμφωνίες επιπέδου εξυπηρέτησης, τη συμβατική ευελιξία, τη συμμόρφωση με τις τεχνικές προδιαγραφές, τη διαχείριση κινδύνων, την καινοτομία, τις κοινωνικές αξίες και τις αξίες βιωσιμότητας σε σχέση με τη συγκεκριμένη δημόσια σύμβαση.
85. Η Επιτροπή μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι μια προσφορά είναι συμφέρουσα με διάφορους τρόπους, ιδίως με τους εξής:
  - α) εκτιμώντας την προσφορά μέσω της σύγκρισης των όρων της με εκείνους άλλων συγκρίσιμων προσφορών που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, προκειμένου να προσδιοριστούν τα τυπικά στοιχεία, οι παράγοντες και οι οικονομικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται συνήθως για τον υπολογισμό της συγκεκριμένης προσφοράς, ώστε η Επιτροπή να μπορέσει να καθορίσει συγκριτικό δείκτη αναφοράς. Στόχος είναι να προσδιοριστεί πώς θα ήταν η προσφορά εάν δεν είχε επωφεληθεί από ξένες επιδοτήσεις. Συνεπώς, κατά τη σύγκριση των προσφορών, η Επιτροπή μπορεί να εξετάζει αν υπάρχουν ενδείξεις ξένων επιδοτήσεων στις προσφορές που χρησιμοποιούνται για τη σύγκριση. Σκοπός είναι να αποκλειστούν από τη σύγκριση τυχόν προσφορές που επωφεληθήκαν από ξένες επιδοτήσεις, καθώς μόνο οι προσφορές που δεν επωφεληθήκαν από ξένες επιδοτήσεις μπορούν να αποτελέσουν έγκυρο δείκτη αναφοράς. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των προσφορών τόσο μεγαλύτερη σημασία μπορεί να αποδώσει η Επιτροπή στους όρους τους για να δημιουργήσει μια έγκυρη βάση σύγκρισης·
  - β) εκτιμώντας την προσφορά προκειμένου να συγκρίνει περαιτέρω τους όρους της με τις εκτιμήσεις της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα, μεταξύ άλλων όσον αφορά την τιμή, την ποιότητα και άλλα σχετικά κριτήρια επιλογής και ανάθεσης που χρησιμοποιούνται κατά προσέγγιση. Για τον σκοπό αυτό, η

ξένη επιδότηση, και ii) ωφελεί έμμεσα τον οικονομικό φορέα. Σκοπός της εκτίμησης αυτής είναι να εξακριβωθεί αν η ξένη επιδότηση που χορηγείται απευθείας σε εταιρεία που ανήκει στον εταιρικό όμιλο του οικονομικού φορέα, αλλά δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 28 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, μπορεί να δώσει τη δυνατότητα στον οικονομικό φορέα να υποβάλει αδικαιολόγητα συμφέρουσα προσφορά.

Επιτροπή μπορεί να συμβουλευέται τα προπαρασκευαστικά έγγραφα που χρησιμοποίησε ή προσκόμισε η αναθέτουσα αρχή⁴⁹. Σε αυτά περιλαμβάνονται τα έγγραφα που χρησιμοποίησε η αναθέτουσα αρχή για την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης της δημόσιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν ερευνών και πληροφοριών σχετικά με τον εσωτερικό προϋπολογισμό που διατίθεται για τη σύμβαση, των προκαταρκτικών διαβουλεύσεων και άλλων εκτιμήσεων που πραγματοποίησε η αναθέτουσα αρχή, καθώς και τα σχετικά μέρη των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης της δημόσιας σύμβασης, μεταξύ άλλων για την οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα και τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης·

- γ) εκτιμώντας την προσφορά του υπό έρευνα προσφέροντος προκειμένου να προσδιοριστεί αν οι όροι της είναι καλύτεροι από εκείνους που θα είχαν πιθανώς υποβληθεί χωρίς την ξένη επιδότηση. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να εκτιμά τον αντίκτυπο μιας ξένης επιδότησης στους όρους μιας προσφοράς, συγκρίνοντας την υποβληθείσα προσφορά με την προσφορά που θα είχε υποβληθεί χωρίς την εν λόγω ξένη επιδότηση. Συνεπώς, η εκτίμηση αυτή περιλαμβάνει τόσο την εκτίμηση του πλεονεκτήματος όσο και τον δικαιολογημένο ή αδικαιολόγητο χαρακτήρα του εν λόγω πλεονεκτήματος. Αυτό το είδος σύγκρισης μπορεί να χρησιμοποιείται κατά περίπτωση, π.χ. όταν ο συμφέρων χαρακτήρας μιας προσφοράς μπορεί να αποδοθεί σε συγκεκριμένα είδη ξένων επιδοτήσεων, όπως οι απεριόριστες εγγυήσεις. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το αποτέλεσμα μιας εγγύησης τρίτης χώρας μπορεί να αξιολογηθεί αποτελεσματικά με τη σύγκριση μιας προσφοράς με και χωρίς την ξένη επιδότηση.

86. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή μπορεί επίσης να βασίζεται σε άλλους παράγοντες, όπως δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, πληροφορίες που παρέχονται από ανταγωνιστές ή το αποτέλεσμα της δικής της έρευνας, ώστε να διαπιστώσει αν μια προσφορά είναι συμφέρουσα σε σχέση με τα οικεία έργα, αγαθά ή υπηρεσίες.

2.5.1.2. Αδικαιολόγητος χαρακτήρας του πλεονεκτήματος

87. Όταν η Επιτροπή κρίνει ότι η προσφορά είναι συμφέρουσα, θα εξετάσει στη συνέχεια τον χαρακτήρα του πλεονεκτήματος. Το πλεονέκτημα είναι «αδικαιολόγητο», εάν απορρέει σε σημαντικό βαθμό⁵⁰ από ξένη επιδότηση. Το πλεονέκτημα είναι «δικαιολογημένο» εάν μπορεί να δικαιολογηθεί εύλογα από άλλους παράγοντες εκτός της ξένης επιδότησης⁵¹. Στην τελευταία περίπτωση, το πλεονέκτημα θεωρείται ότι είναι «δικαιολογημένο» λόγω αυτών των παραγόντων και όχι λόγω των ξένων επιδοτήσεων. Όταν ο οικονομικός φορέας δεν μπορεί να δικαιολογήσει εύλογα τον χαρακτήρα του πλεονεκτήματος με βάση άλλους παράγοντες, η Επιτροπή θα εκτιμήσει αν το πλεονέκτημα μπορεί να θεωρηθεί «αδικαιολόγητο» —λόγω της ξένης επιδότησης.

88. Άλλοι τέτοιοι παράγοντες τους οποίους μπορεί να επικαλεστεί ο οικονομικός φορέας για να δικαιολογήσει ότι το πλεονέκτημα είναι «δικαιολογημένο» μπορεί να αφορούν, ιδίως, τα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 69 παράγραφος 2 της οδηγίας

⁴⁹ Για τους σκοπούς των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, οι αναφορές σε «αναθέτουσα αρχή» σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 4) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν επίσης τον «αναθέτοντα φορέα», όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 5) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

⁵⁰ Βλ. σημείο 43 ανωτέρω.

⁵¹ Αιτιολογικές σκέψεις 20 και 53 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

2014/24/EE⁵² ή στο άρθρο 84 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/EE⁵³ για την αιτιολόγηση ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών⁵⁴, όπως η σχέση κόστους–αποτελεσματικότητας της σχετικής διαδικασίας παραγωγής, οι καινοτομίες ή οι νέες τεχνικές λύσεις, ή οι εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες από τις οποίες επωφελείται ο οικονομικός φορέας κατά την παροχή αγαθών και υπηρεσιών.

89. Στο πλαίσιο αυτό, οι αρχές που αναπτύχθηκαν από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την ανάλυση των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών⁵⁵ μπορούν να εφαρμοστούν κατά περίπτωση, δηλαδή για να εκτιμηθεί αν η ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά δικαιολογείται από τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 69 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/EE ή στο άρθρο 84 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/EE, τα οποία ρυθμίζουν τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές.
90. Ωστόσο, η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιεί και άλλα σχετικά κριτήρια ώστε να εκτιμήσει αν η ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά είναι δικαιολογημένη. Ο οικονομικός φορέας μπορεί να επικαλεστεί και άλλους παράγοντες πέραν του καταλόγου στοιχείων του άρθρου 69 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/EE ή του άρθρου 84 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/EE, οι οποίοι μπορούν επίσης να αποδείξουν ότι ο συμφέρων χαρακτήρας της προσφοράς δεν οφείλεται σε ξένη επιδότηση.
91. Σε περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν μπορεί να εξηγήσει εύλογα τον συμφέροντα χαρακτήρα της προσφοράς του με παράγοντες που απαριθμούνται, για παράδειγμα, στο άρθρο 69 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/EE, η Επιτροπή, με βάση τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της, θα εξετάσει αν ξένες επιδοτήσεις ενδέχεται να κατέστησαν την προσφορά συμφέρουσα. Η εκτίμηση διενεργείται κατά περίπτωση, και στο πλαίσιο αυτής η Επιτροπή θα εξετάζει διάφορους δείκτες και κατά πόσον οι δείκτες αυτοί ενδέχεται να επηρεάζουν τους όρους της προσφοράς. Οι εξηγήσεις που παρέχονται στα σημεία 49 έως 54 των παρούσων κατευθυντήριων γραμμών εφαρμόζονται στο πλαίσιο αυτό. Σε κάθε περίπτωση, οι επιδοτήσεις που καλύπτουν σημαντικό μέρος της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης είναι πολύ πιθανό να έχουν αντίκτυπο στους όρους της προσφοράς⁵⁶.
92. Δεν είναι απαραίτητο η ξένη επιδότηση να είναι ο μόνος παράγοντας που συμβάλλει στον συμφέροντα χαρακτήρα της προσφοράς. Αρκεί η Επιτροπή να διαπιστώσει ότι η ξένη επιδότηση θα μπορούσε δυνητικά να έχει επηρεάσει τους όρους της προσφοράς σε σημαντικό βαθμό.

---

⁵² Οδηγία 2014/24/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/EK (EE L 94 της 28.3.2014, σ. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

⁵³ Οδηγία 2014/25/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/EK (EE L 94 της 28.3.2014, σ. 243, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj>).

⁵⁴ Αιτιολογική σκέψη 53 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

⁵⁵ Απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Μαΐου 2023, *Sopra Steria*, C-101/22 P, ECLI:EU:C:2023:396· απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 2022, *Veridos*, C-669/20, ECLI:EU:C:2022:684· απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Σεπτεμβρίου 2020, *Tax-Fin-Lex*, C-367/19, ECLI:EU:C:2020:685· απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Οκτωβρίου 2017, *Agriconsulting Europe SA*, C-198/16, ECLI:EU:C:2017:784· απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 2ας Φεβρουαρίου 2017, *European Dynamics*, T-74/15, ECLI:EU:T:2017:55· απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Νοεμβρίου 2001, *Impresa Lombardini*, C-285/99, ECLI:EU:C:2001:640.

⁵⁶ Αιτιολογική σκέψη 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

2.5.1.3. Πραγματικές ή δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις

93. Η ύπαρξη αδικαιολόγητα συμφέρουσας προσφοράς σε σχέση με τα οικεία έργα, αγαθά ή υπηρεσίες μπορεί να έχει πραγματικές ή δυνητικές επιπτώσεις στην εν λόγω δημόσια σύμβαση, πρώτον, καθιστώντας δυνατή την ανάθεση της σύμβασης στον οικονομικό φορέα ή, δεύτερον, παρέχοντας στον οικονομικό φορέα τη δυνατότητα να του ανατεθούν συμβάσεις βάσει συμφωνίας-πλαισίου για την οποία έχει επιλεγεί ή, τρίτον, παρέχοντας τη δυνατότητα στον εν λόγω οικονομικό φορέα να επηρεάσει τα αποτελέσματα της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, για παράδειγμα, στο πλαίσιο διαδικασίας με διαπραγμάτευση.
94. Η ξένη επιδότηση θα μπορούσε επίσης να επηρεάσει αρνητικά το ανταγωνιστικό αποτέλεσμα σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, στην οποία οι οικονομικοί φορείς με δυνητικό συμφέρον αποθαρρύνονται ή αποτρέπονται από τη συμμετοχή λόγω της προσδοκίας ότι θα ανταγωνιστούν έναν επιδοτούμενο οικονομικό φορέα. Αυτό μπορεί να συμβαίνει ιδίως όταν οι οικονομικοί φορείς γνωρίζουν την ταυτότητα των άλλων συμμετεχόντων στην ίδια διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης ή όταν, λόγω της συμμετοχής τους σε επαναλαμβανόμενες διαδικασίες, προβλέπουν τη συμμετοχή ορισμένων επιδοτούμενων οικονομικών φορέων στην ίδια διαδικασία.

2.5.2. Διαδικαστικά ζητήματα

95. Η εκτίμηση του αν μια προσφορά είναι αδικαιολόγητα συμφέρουσα αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της Επιτροπής. Ωστόσο, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι, σύμφωνα με τις οδηγίες της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται επίσης να διερευνά τους λόγους για τους οποίους μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, προκειμένου να αποτρέπονται μεταγενέστερες αδυναμίες στην εκτέλεση και να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τα νομικά και κοινωνικά πρότυπα. Ως εκ τούτου, απαιτείται συντονισμός μεταξύ της Επιτροπής και της αναθέτουσας αρχής σε περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή εκτιμά τον αδικαιολόγητα συμφέροντα χαρακτήρα μιας προσφοράς βάσει ξένων επιδοτήσεων και η αναθέτουσα αρχή εκτιμά την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά βάσει άλλων λόγων και όχι βάσει των ξένων επιδοτήσεων.
96. Σύμφωνα με το άρθρο 69 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να ζητήσει εξηγήσεις όταν μια προσφορά φαίνεται ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Ωστόσο, εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή μόνο λόγω ξένων επιδοτήσεων —για παράδειγμα, λόγω ξένων επιδοτήσεων με τη μορφή απεριόριστης εγγύησης ή μέτρου χρηματοδότησης των εξαγωγών κατά την έννοια του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560— η αναθέτουσα αρχή πρέπει να ενημερώσει την Επιτροπή για την υπόνοια αυτή και να απόσχει από τη διενέργεια δικού της ελέγχου.
97. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν δικαιολογούν κατά τρόπο ικανοποιητικό την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει την Επιτροπή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560. Εάν η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει να μην απορρίψει την προσφορά, εφαρμόζεται το άρθρο 32 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 6 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2022/2560

3.1. Νομικό πλαίσιο

98. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή μπορεί, βάσει των πληροφοριών που λαμβάνει, να εξισορροπεί τις αρνητικές επιπτώσεις μιας ξένης επιδότησης όσον αφορά τη στρέβλωση στην εσωτερική αγορά, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, με τις θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της σχετικής επιδοτούμενης οικονομικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη άλλες θετικές επιπτώσεις της ξένης επιδότησης, όπως τα ευρύτερα θετικά αποτελέσματα σε σχέση με τους σχετικούς στόχους πολιτικής, ιδίως εκείνους της Ένωσης.
99. Η εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης είναι μια κατά περίπτωση εκτίμηση που λαμβάνει υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης, και ιδίως την πραγματική ή δυνητική στρέβλωση που προκύπτει από την ξένη επιδότηση στο πλαίσιο της σχετικής οικονομικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά, καθώς και τις θετικές επιπτώσεις της ξένης επιδότησης σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.
100. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί εκ των προτέρων ότι μια ξένη επιδότηση συγκεκριμένου τύπου που πληροί ορισμένες προϋποθέσεις θα είχε κατ' ανάγκη θετικές επιπτώσεις οι οποίες αντισταθμίζουν τη στρέβλωση της εσωτερικής αγοράς που προκύπτει από την εν λόγω ξένη επιδότηση. Συνεπώς, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με τη μεθοδολογία που θα εφαρμόζει συνήθως η Επιτροπή κατά την εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις θετικές επιπτώσεις που μπορεί να λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή και τη διαδικασία που θα ακολουθεί η Επιτροπή κατά την εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης σε μεμονωμένες περιπτώσεις.
101. Τα κράτη μέλη, καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, μπορούν να υποβάλουν πληροφορίες σχετικά με τις θετικές επιπτώσεις μιας ξένης επιδότησης, τις οποίες η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη κατά την εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης. Η Επιτροπή θα εξετάζει τις θετικές επιπτώσεις της ξένης επιδότησης με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις εν λόγω θετικές επιπτώσεις τα οποία υποβάλλονται κατά τη διάρκεια της έρευνας⁵⁷.
102. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, «[ο]ι θετικές επιπτώσεις θα πρέπει να σχετίζονται με την ανάπτυξη της σχετικής επιδοτούμενης οικονομικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά. Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και άλλες θετικές επιπτώσεις, όπου ενδείκνυται, προκειμένου να αποφεύγεται το ενδεχόμενο η εξισορρόπηση να οδηγεί σε αδικαιολόγητες διακρίσεις. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να εξετάζει ευρύτερες θετικές επιπτώσεις αναφορικά με τους σχετικούς στόχους πολιτικής, ιδίως εκείνους της Ένωσης. Οι εν λόγω στόχοι πολιτικής μπορούν να περιλαμβάνουν, ιδίως, υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας και κοινωνικών προτύπων, καθώς και την προώθηση της έρευνας και της ανάπτυξης. Στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη διαθεσιμότητα εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού για τα σχετικά αγαθά και υπηρεσίες». Κατά την εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης, η Επιτροπή θα πρέπει να σταθμίζει

⁵⁷ Αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

τις εν λόγω θετικές επιπτώσεις έναντι των αρνητικών επιπτώσεων μιας ξένης επιδότησης όσον αφορά τη στρέβλωση στην εσωτερική αγορά⁵⁸.

103. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την εκτίμηση του κριτηρίου εξισορρόπησης όταν αποφασίζει αν θα επιβάλει επανορθωτικά μέτρα ή θα αποδεχτεί δεσμεύσεις, καθώς και τη φύση και το επίπεδο των εν λόγω επανορθωτικών μέτρων ή δεσμεύσεων. Το κριτήριο εξισορρόπησης μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι δεν είναι απαραίτητο να επιβληθούν επανορθωτικά μέτρα ή ότι οι δεσμεύσεις δεν είναι απαραίτητες, ιδίως όταν οι θετικές επιπτώσεις της ξένης επιδότησης υπερτερούν των αρνητικών. Όσο πιο στρεβλωτική είναι η ξένη επιδότηση, τόσο λιγότερο πιθανό είναι οι αρνητικές επιπτώσεις της να αντισταθμίζονται από τις θετικές. Επομένως, στην περίπτωση των κατηγοριών ξένων επιδοτήσεων που θεωρείται πιθανότερο να προκαλούν στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά, οι θετικές επιπτώσεις είναι λιγότερο πιθανό να υπερτερούν των αρνητικών. Εάν υπερσχύουν οι αρνητικές επιπτώσεις, το κριτήριο εξισορρόπησης μπορεί να βοηθήσει στον καθορισμό της κατάλληλης φύσης και του επιπέδου των δεσμεύσεων ή των επανορθωτικών μέτρων.
104. Όταν η Επιτροπή προβαίνει σε εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης, με βάση τις πληροφορίες που έχει λάβει, θα εκθέτει το σκεπτικό της στην απόφαση με την οποία περατώνεται η διεξοδική έρευνα⁵⁹.

3.2. Θετικές επιπτώσεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

105. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, οι θετικές επιπτώσεις που λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο του κριτηρίου εξισορρόπησης θα πρέπει να αφορούν την ανάπτυξη της σχετικής επιδοτούμενης οικονομικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά και άλλες θετικές επιπτώσεις της ξένης επιδότησης, όπως τα ευρύτερα θετικά αποτελέσματα σε σχέση με τους σχετικούς στόχους πολιτικής, ιδίως εκείνους της Ένωσης. Η Επιτροπή θα πρέπει να βασίζεται στις πληροφορίες που της παρέχουν όλα τα πρόσωπα, όπως περιγράφεται αναλυτικότερα στο σημείο 136. Οι θετικές επιπτώσεις μπορεί να είναι διαφορετικές από εκείνες που είχε αρχικά επιδιώξει η τρίτη χώρα που χορήγησε την επιδότηση.

3.2.1. Θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της σχετικής επιδοτούμενης οικονομικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά

106. Θετικές επιπτώσεις μπορεί να υπάρχουν όταν οι ξένες επιδοτήσεις καθιστούν δυνατή την ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά, δηλαδή όταν καθιστούν δυνατή την ύπαρξη της επιδοτούμενης οικονομικής δραστηριότητας ή προκαλούν μεταβολή στην ανάπτυξη της εν λόγω επιδοτούμενης οικονομικής δραστηριότητας.
107. Αυτό μπορεί να συμβεί, για παράδειγμα, όταν η επιδότηση επανορθώνει ανεπάρκεια της αγοράς στην εσωτερική αγορά. Η ανεπάρκεια αυτή προκύπτει όταν η αγορά από μόνη της δεν εξασφαλίζει την αποτελεσματική κατανομή των πόρων στην οικονομία, κάτι που οδηγεί σε ανεπαρκή αποτελέσματα της αγοράς (όπως μη ανταγωνιστικές τιμές, μη βέλτιστα επίπεδα καινοτομίας ή ποιότητας των προϊόντων). Μπορεί να προκύψουν καταστάσεις στις οποίες οι δυνάμεις της αγοράς είναι απίθανο να παραγάγουν αποδοτικά αποτελέσματα για την κοινωνία, για παράδειγμα όταν υπάρχουν θετικές εξωτερικές επιδράσεις, όπως αυτές που συνδέονται με την έρευνα και την ανάπτυξη,

⁵⁸ Αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

⁵⁹ Αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις, όπως αυτές που συνδέονται με τη ρύπανση, και γενικότερα δραστηριότητες που σχετίζονται με δημόσια αγαθά ή χαρακτηρίζονται από ατελή πληροφόρηση ή προβλήματα συντονισμού. Το γεγονός και μόνο ότι ένα συγκεκριμένο έργο ή μια συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να μην είναι κερδοφόρα δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη ανεπάρκεια της αγοράς, δεδομένου ότι αυτή η έλλειψη κερδοφορίας μπορεί να είναι αποτέλεσμα μιας εύρυθμα λειτουργούσας αγοράς (για παράδειγμα, η έλλειψη κερδοφορίας μπορεί να οφείλεται σε θέματα αναποτελεσματικότητας ως προς το κόστος ή σε πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, και η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς θα απαιτούσε το εν λόγω έργο ή δραστηριότητα να μην είναι κερδοφόρα και τελικά να εκτοπιστούν). Αντιθέτως, η ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς θα πρέπει να αποδεικνύεται δεόντως από το μέρος που επικαλείται τις θετικές επιπτώσεις.

108. Ως πεδίο εφαρμογής της σχετικής επιδοτούμενης οικονομικής δραστηριότητας θα πρέπει να νοείται η δραστηριότητα που ασκεί η επιχείρηση και για την οποία διαπιστώνεται στρέβλωση. Οι θετικές επιπτώσεις σε άλλες επιχειρήσεις, ιδίως ο αντίκτυπος της οικονομικής δραστηριότητας σε κατάντη, ανάντη ή άλλες συναφείς δραστηριότητες, θα εκτιμώνται, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο των ευρύτερων θετικών αποτελεσμάτων σε σχέση με τους σχετικούς στόχους πολιτικής που περιγράφονται στην ενότητα 3.2.2. Αυτό θα μπορούσε, για παράδειγμα, να συμβεί εάν η σχετική επιδοτούμενη οικονομική δραστηριότητα συμβάλλει στην ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης σε έναν στρατηγικό τομέα, με αποτέλεσμα να έχει θετικές επιπτώσεις σε άλλες επιχειρήσεις στην αξιακή αλυσίδα, ή στηρίζει την ανάπτυξη ικανοτήτων μιας βάσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη συνολική αλυσίδα εφοδιασμού. Ομοίως, οι θετικές επιπτώσεις σε διαφορετική οικονομική δραστηριότητα που ασκείται από την ίδια επιχείρηση δεν θα θεωρούνται μέρος της σχετικής οικονομικής δραστηριότητας και θα πρέπει να εκτιμώνται, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο των ευρύτερων θετικών αποτελεσμάτων σε σχέση με τους σχετικούς στόχους πολιτικής που περιγράφονται στην ενότητα 3.2.2.

3.2.2. Θετικές επιπτώσεις σε άλλους στόχους πολιτικής

109. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη και άλλες θετικές επιπτώσεις των ξένων επιδοτήσεων αναφορικά με τους σχετικούς στόχους πολιτικής και ιδίως με εκείνους της Ένωσης⁶⁰.
110. Στο πλαίσιο του κριτηρίου εξισορρόπησης, οι σχετικοί στόχοι πολιτικής θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, στόχους πολιτικής που αναγνωρίζονται στο δίκαιο της Ένωσης, όπως εκείνοι που καθορίζονται στις Συνθήκες, καθώς και στόχους πολιτικής που αποσκοπούν στην προώθηση ή στην προστασία των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Οι εν λόγω στόχοι πολιτικής μπορούν να αφορούν, ιδίως, υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας και κοινωνικών προτύπων, καθώς και την προώθηση της έρευνας και της ανάπτυξης.
111. Επιπλέον, οι στόχοι πολιτικής που αντικατοπτρίζονται σε μη δεσμευτικές πράξεις της Ένωσης μπορούν να είναι σημαντικοί για τον προσδιορισμό στόχων πολιτικής στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560. Για παράδειγμα, οι στόχοι πολιτικής που καλύπτονται από ανακοινώσεις, κατευθυντήριες γραμμές ή άλλα πλαίσια που έχει

⁶⁰ Ενδέχεται να πρέπει να ληφθούν υπόψη άλλες θετικές επιπτώσεις, προκειμένου να αποφευχθεί μια κατάσταση στην οποία η εξισορρόπηση θα οδηγούσε σε αδικαιολόγητη διάκριση. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν έχει ακόμη εντοπίσει μια τέτοια κατάσταση στις υποθέσεις που έχει διερευνήσει από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

εγκρίνει η Επιτροπή σε σχέση με τις κρατικές ενισχύσεις έχουν ιδιαίτερη σημασία κατά την εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560. Επιπλέον, η Επιτροπή θα μπορούσε να λάβει υπόψη, κατά περίπτωση, άλλες μη δεσμευτικές πράξεις που δεν σχετίζονται με κρατικές ενισχύσεις και προσδιορίζουν στόχους πολιτικής της Ένωσης⁶¹.

112. Για παράδειγμα, τέτοιοι σχετικοί στόχοι πολιτικής θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την προώθηση της προστασίας του περιβάλλοντος, την οικονομική ανάπτυξη σε μειονεκτούσες περιοχές της Ένωσης, την ενεργειακή ασφάλεια, την καινοτομία, τη συμβολή στην ανταγωνιστικότητα και την ανθεκτικότητα της οικονομίας της Ένωσης ή τη συμβολή στην οικονομική ασφάλεια της Ένωσης ή στην αμυντική πολιτική της Ένωσης.
113. Οι θετικές επιπτώσεις μιας στρεβλωτικής ξένης επιδότησης μπορούν επίσης να σχετίζονται με άλλους στόχους πολιτικής εκτός από εκείνους της Ένωσης, στον βαθμό που είναι ωστόσο σημαντικοί για την Ένωση. Αυτό θα μπορούσε να ισχύει, για παράδειγμα, για ξένες επιδοτήσεις που δημιουργούν θετικές επιπτώσεις για την Ένωση και/ή συμβάλλουν στη βελτίωση της παγκόσμιας ευημερίας ή στη διατήρηση παγκόσμιων δημόσιων αγαθών, όπως εκείνες που έχουν ως αποτέλεσμα την προώθηση υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος (όπως ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής σε τρίτη χώρα, η προστασία της βιοποικιλότητας) και κοινωνικών προτύπων (συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων), ή στην προώθηση δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης που έχουν ως αποτέλεσμα τη διαθεσιμότητα καινοτόμων προϊόντων ή τεχνολογιών.

3.2.3. Δημόσιες συμβάσεις: διαθεσιμότητα εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού

114. Όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη διαθεσιμότητα εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού για αγαθά και υπηρεσίες κατά την εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης⁶².
115. Σκοπός της εξέτασης αυτής είναι να διασφαλιστεί ότι, κατά την εξισορρόπηση στρεβλώσεων που οφείλονται σε ξένες επιδοτήσεις, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη στην εκτίμησή της το γεγονός ότι οι αναθέτουσες αρχές αποκτούν έργα, προϊόντα ή υπηρεσίες μέσω δημόσιας σύμβασης για την εκπλήρωση δημόσιων στόχων. Όταν οι αναθέτουσες αρχές αδυνατούν να συνάψουν αποτελεσματικά δημόσιες συμβάσεις, οι δημόσιες υπηρεσίες ενδέχεται να μην είναι διαθέσιμες, γεγονός που μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις. Συνεπώς, κρίνεται αναγκαίο να εξετάζεται η επιδοτούμενη προσφορά και υπό το πρίσμα των διαθέσιμων εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού. Επομένως, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη τη διαθεσιμότητα εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού, ιδίως όταν αποφασίζει αν θα αποδεχτεί δεσμεύσεις, καθώς και τη φύση και το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω δεσμεύσεων.
116. Στο πλαίσιο αυτό, η δυνατότητα σύναψης δημόσιας σύμβασης μπορεί να θεωρηθεί θετική επίπτωση, όταν δεν υπάρχουν εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού, ακόμα και όταν η εν λόγω δημόσια σύμβαση συνάπτεται με επιδοτούμενο προσφέροντα⁶³. Παρότι η

⁶¹ Όπως ο κανονισμός (ΕΕ) 2025/1106 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2025, για τη θέσπιση του μέσου δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE) μέσω της Ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Αμυντικής Βιομηχανίας.

⁶² Αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

⁶³ Αυτό μπορεί να είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε επανεξετάσεις που διενεργούνται σύμφωνα με το κεφάλαιο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων

εκτίμηση διενεργείται κατά την εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης, η θετική επίπτωση δεν θεωρείται θετική επίπτωση της ίδιας της επιδότησης. Αντιθέτως, η ύπαρξη εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού εξαρτάται από το αν άλλοι οικονομικοί φορείς εκδηλώνουν ενδιαφέρον και υποβάλλουν επιλέξιμες προσφορές. Επομένως, η θετική επίπτωση είναι κατά κύριο λόγο η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να εκπληρώσει αποτελεσματικά τα καθήκοντά της.

117. Προκειμένου η Επιτροπή να εκτιμήσει τη διαθεσιμότητα εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού, οι όροι και οι προϋποθέσεις ενός διαγωνισμού θα πρέπει να έχουν σχεδιαστεί κατά τρόπον ώστε οι μη επιδοτούμενοι προσφέροντες να μπορούν ρεαλιστικά να ανταποκριθούν στους όρους του, αντί να διαμορφώνονται με τρόπο που καθιστά την επιτυχία της συμμετοχής των μη επιδοτούμενων προσφερόντων απίθανη λόγω του σχεδιασμού των εν λόγω όρων. Αντιθέτως, το ζήτημα της έλλειψης εναλλακτικών λύσεων για τον εφοδιασμό μπορεί να είναι σημαντικό σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, π.χ. στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων καινοτομίας, όταν μια συγκεκριμένη τεχνολογία δεν είναι ακόμη διαθέσιμη στην εσωτερική αγορά· όταν το αντικείμενο μιας δημόσιας σύμβασης αφορά τη διασφάλιση κρίσιμων δημόσιων υπηρεσιών ή όταν ο επιδοτούμενος προσφέρων είναι ο μόνος προσφέρων που δεν παρουσιάζει κίνδυνο για την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη.

3.3. Αρχές που εφαρμόζει η Επιτροπή για την εξισορρόπηση των θετικών και αρνητικών επιπτώσεων μιας ξένης επιδότησης

3.3.1. Ιδιαιτερότητα των θετικών επιπτώσεων

118. Για να ληφθούν υπόψη οι θετικές επιπτώσεις για το κριτήριο εξισορρόπησης, οι εν λόγω θετικές επιπτώσεις θα πρέπει να αφορούν ειδικά την ξένη επιδότηση που διαπιστώνεται ότι είναι στρεβλωτική. Κατά την εκτίμηση των θετικών επιπτώσεων που απορρέουν από ξένες επιδοτήσεις, η Επιτροπή θα εξετάζει κατά πόσον οι εν λόγω επιπτώσεις δεν θα προέκυπταν ή δεν θα προέκυπταν στον ίδιο βαθμό αν δεν υπήρχαν οι ξένες επιδοτήσεις.
119. Στην πράξη, προκειμένου οι θετικές επιπτώσεις να αφορούν ειδικά τις ξένες επιδοτήσεις, το πρόσωπο που επικαλείται τις εν λόγω επιπτώσεις θα πρέπει να μπορεί να αποδείξει ότι οι ξένες επιδοτήσεις οδήγησαν, οδηγούν ή είναι πιθανό να οδηγήσουν σε αλλαγή συμπεριφοράς της επιχείρησης που επωφελείται από την ξένη επιδότηση, με αποτέλεσμα τις εν λόγω θετικές επιπτώσεις, με βάση, για παράδειγμα, μια ανάλυση αντιπαραδείγματος.
120. Οι επικαλούμενες θετικές επιπτώσεις θα πρέπει να αξιολογούνται με αντικειμενικό τρόπο. Η εν λόγω αξιολόγηση δεν εξαρτάται από την πρόθεση της τρίτης χώρας που χορηγεί τις ξένες επιδοτήσεις. Ειδικότερα, το αν οι θετικές επιπτώσεις αποτελούν εσκεμμένη συνέπεια της επιδότησης ή προκύπτουν τυχαία δεν έχει εν γένει σημασία για την εκτίμηση της Επιτροπής στο πλαίσιο του κριτηρίου εξισορρόπησης.

3.3.2. Εφαρμογή της εξισορρόπησης

121. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή μπορεί να εξισορροπεί τις αρνητικές επιπτώσεις μιας ξένης επιδότησης όσον αφορά τη στρέβλωση στην εσωτερική αγορά, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, με τις θετικές επιπτώσεις.

που καλύπτονται από το άρθρο 32 παράγραφος 2 στοιχείο β) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, όταν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες προστατεύονται από αποκλειστικά δικαιώματα.

122. Το κριτήριο εξισορρόπησης συνεπάγεται σύγκριση της αντίστοιχης σημασίας τόσο των αρνητικών επιπτώσεων όσον αφορά τη στρέβλωση στην εσωτερική αγορά όσο και των θετικών επιπτώσεων.
123. Η σημασία των αρνητικών επιπτώσεων όσον αφορά τη στρέβλωση στην εσωτερική αγορά σχετίζεται με τη σοβαρότητα της στρέβλωσης, η οποία μπορεί να εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, ιδίως από τη φύση, τον σκοπό, τους όρους, τη χρήση και το ποσό της ξένης επιδότησης, καθώς και από τα χαρακτηριστικά της στρέβλωσης στην εσωτερική αγορά που έχει διαπιστώσει η Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων των τομέων που επηρεάζονται. Παρομοίως, στην περίπτωση των κατηγοριών ξένων επιδοτήσεων που θεωρείται πιθανότερο να προκαλούν στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, οι θετικές επιπτώσεις είναι λιγότερο πιθανό να υπερτερούν των αρνητικών⁶⁴. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι εν λόγω ξένες επιδοτήσεις έχουν ιδιαίτερα στρεβλωτικό χαρακτήρα ή επίπτωση, κάτι που σημαίνει ότι η στρέβλωση που συνδέεται με τις εν λόγω ξένες επιδοτήσεις είναι σοβαρότερη απ' ό,τι με άλλες επιδοτήσεις που ενδέχεται να έχουν τις ίδιες θετικές επιπτώσεις⁶⁵.
124. Ο βαθμός στον οποίο οι ξένες επιδοτήσεις συμβάλλουν σε συναφείς θετικές επιπτώσεις θα πρέπει να εκτιμάται με βάση, μεταξύ άλλων:
- α) τη φύση των θετικών επιπτώσεων στην ανάπτυξη της σχετικής επιδοτούμενης οικονομικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά ή τη σχέση τους με τους σχετικούς στόχους πολιτικής·
  - β) την ένταση των θετικών επιπτώσεων, δηλαδή τη σημαντικότητα του αντικτύπου της ξένης επιδότησης στην ανάπτυξη της συναφούς επιδοτούμενης οικονομικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά ή τον βαθμό στον οποίο η ξένη επιδότηση συμβάλλει στους σχετικούς στόχους πολιτικής·
  - γ) το χρονοδιάγραμμα των θετικών επιπτώσεων, δηλαδή το πόσο σύντομα ενδέχεται να επέλθουν.
125. Δεδομένου ότι το κριτήριο εξισορρόπησης δεν συνιστά αριθμητικό υπολογισμό, δεν χρειάζεται να ποσοτικοποιηθούν με ακρίβεια ούτε οι αρνητικές επιπτώσεις των ξένων επιδοτήσεων όσον αφορά τη στρέβλωση στην εσωτερική αγορά ούτε οι θετικές επιπτώσεις.
126. Ο βαθμός στον οποίο η διαπιστωθείσα στρέβλωση υπερβαίνει αυτό που είναι απαραίτητο για την επίτευξη των θετικών επιπτώσεων θα ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση των θετικών επιπτώσεων στο κριτήριο εξισορρόπησης. Όπως αποδεικνύεται από την πρακτική για τις κρατικές ενισχύσεις, οι θετικές επιπτώσεις μπορούν να επιτευχθούν με παράλληλη ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων, για παράδειγμα με την ελαχιστοποίηση του επιπέδου των επιδοτήσεων που είναι απαραίτητες για να οδηγηθεί η επιδοτούμενη επιχείρηση στην υιοθέτηση της επιθυμητής συμπεριφοράς. Το εν λόγω ελάχιστο επίπεδο μπορεί να συνεπάγεται στρέβλωση η οποία είναι, συνεπώς, αναπόφευκτη για την επίτευξη του στόχου πολιτικής.

⁶⁴ Αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

⁶⁵ Ωστόσο, ακόμα και ξένες επιδοτήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 μπορεί να διαπιστωθεί, υπό τις ειδικές περιστάσεις κάθε περίπτωσης, ότι έχουν στρεβλωτικές επιπτώσεις που αντισταθμίζονται από συγκεκριμένες θετικές επιπτώσεις.

127. Στο πλαίσιο του κριτηρίου εξισορρόπησης βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή θα πρέπει να επιδιώκει τη διαφοροποίηση των αρνητικών επιπτώσεων που είναι αναπόφευκτες για την επίτευξη του σχετικού στόχου πολιτικής από τις αρνητικές επιπτώσεις που υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των θετικών επιπτώσεων. Οι ξένες επιδοτήσεις που συνεπάγονται αρνητικές επιπτώσεις οι οποίες είναι περιττές ή μπορούν να αποφευχθούν ενδέχεται να οδηγήσουν σε μεγαλύτερες στρεβλώσεις· με τη σειρά τους, οι στρεβλώσεις που μπορούν να αποφευχθούν είναι λιγότερο πιθανό να αντισταθμιστούν από τις θετικές επιπτώσεις.

3.3.3. Αποτέλεσμα του κριτηρίου εξισορρόπησης

128. Η εκτίμηση της εξισορρόπησης μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι δεν είναι αναγκαίο η υπό έρευνα επιχείρηση να προτείνει δεσμεύσεις ή ότι δεν είναι αναγκαία η επιβολή επανορθωτικών μέτρων. Αυτό συμβαίνει, συγκεκριμένα, όταν η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι θετικές επιπτώσεις της ξένης επιδότησης υπερτερούν των αρνητικών της επιπτώσεων⁶⁶.

129. Εάν υπερσχύουν οι αρνητικές επιπτώσεις, το κριτήριο εξισορρόπησης μπορεί να βοηθήσει στον καθορισμό του κατάλληλου πεδίου εφαρμογής και της φύσης των δεσμεύσεων ή των επανορθωτικών μέτρων.

130. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη αν οι δεσμεύσεις ή τα επανορθωτικά μέτρα είναι κατάλληλα για τον περιορισμό της στρέβλωσης στον αναγκαίο βαθμό για την υλοποίηση των θετικών επιπτώσεων, εάν κρίνει ότι οι εναπομένουσες αρνητικές επιπτώσεις όσον αφορά τη στρέβλωση αντισταθμίζονται από τις εν λόγω θετικές επιπτώσεις. Σε ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να διαπιστώσει ότι, ακόμα και αν η στρέβλωση είναι αναπόφευκτη για την επέλευση των θετικών επιπτώσεων, οι αρνητικές επιπτώσεις εξακολουθούν να υπερσχύουν· επομένως, παραμένει αναγκαία η αποδοχή δεσμεύσεων ή η λήψη επανορθωτικών μέτρων που αποκαθιστούν πλήρως και αποτελεσματικά τη στρέβλωση.

131. Κατά την εκτίμηση του πεδίου εφαρμογής και της φύσης των δεσμεύσεων που πρέπει να γίνουν δεκτές ή κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με τα επανορθωτικά μέτρα που πρόκειται να επιβληθούν, η Επιτροπή μπορεί επίσης να εξετάζει αν οι εν λόγω δεσμεύσεις ή τα εν λόγω επανορθωτικά μέτρα είναι επίσης κατάλληλα για τη διατήρηση των θετικών επιπτώσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να μην είναι δυνατόν να προσδιοριστούν επανορθωτικά μέτρα που θα αποκαθιστούσαν τη στρέβλωση στην εσωτερική αγορά, ενώ παράλληλα θα ήταν κατάλληλα για τη διατήρηση των θετικών επιπτώσεων.

132. Σε κάθε περίπτωση, δεδομένου ότι το κριτήριο εξισορρόπησης λαμβάνει υπόψη τις θετικές επιπτώσεις μιας ξένης επιδότησης, η εφαρμογή του εν λόγω κριτηρίου εξισορρόπησης δεν θα πρέπει να οδηγεί σε αποτέλεσμα το οποίο για την επιχείρηση θα ήταν χειρότερο απ' ό,τι εάν το κριτήριο εξισορρόπησης δεν είχε εφαρμοστεί⁶⁷.

3.3.4. Δυνατότητα σωρευτικής εκτίμησης

133. Στις περιπτώσεις που η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι μια επιχείρηση έχει λάβει διάφορες ξένες επιδοτήσεις και έχει διαπιστώσει τις συγκεκριμένες και διακριτές στρεβλωτικές επιπτώσεις καθεμιάς από τις εν λόγω ξένες επιδοτήσεις, το πρόσωπο που επικαλείται τις θετικές επιπτώσεις θα πρέπει να παρέχει στην Επιτροπή πληροφορίες

⁶⁶ Αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

⁶⁷ Αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

που να αποδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο κάθε εικαζόμενη θετική επίπτωση αφορά ειδικά μια στρεβλωτική ξένη επιδότηση. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή θα πρέπει να εφαρμόζει το κριτήριο εξισορρόπησης για κάθε διαπιστωθείσα στρέβλωση.

134. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο αρνητικός αντίκτυπος κάθε ξένης επιδότησης μπορεί να είναι αλληλένδετος με τον αρνητικό αντίκτυπο άλλων ξένων επιδοτήσεων, να μη διακρίνεται εύκολα απ' αυτόν ή ακόμα και να τον ενισχύει. Κατά την εκτίμηση της στρέβλωσης, η Επιτροπή μπορεί, κατά συνέπεια, (βλ. σημείο 40) να εκτιμά τις συνολικές στρεβλωτικές επιπτώσεις διαφόρων ξένων επιδοτήσεων σε μια υπό έρευνα επιχείρηση. Αντίστοιχα, η Επιτροπή μπορεί να εκτιμά τις συνολικές θετικές επιπτώσεις διαφόρων ξένων επιδοτήσεων.

3.4. Διαδικαστικά ζητήματα

3.4.1. Βάρος απόδειξης

135. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή εφαρμόζει το κριτήριο εξισορρόπησης βάσει των πληροφοριών που έλαβε. Επομένως, εναπόκειται στο πρόσωπο που ενδιαφέρεται να ληφθούν υπόψη οι θετικές επιπτώσεις (συμπεριλαμβανομένης ιδίως της υπό έρευνα επιχείρησης) να παράσχει πληροφορίες που αποδεικνύουν την ύπαρξη των εν λόγω θετικών επιπτώσεων.

136. Πληροφορίες σχετικά με τις θετικές επιπτώσεις μπορούν να υποβάλλονται στην Επιτροπή από τα κράτη μέλη και από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο⁶⁸, συμπεριλαμβανομένης της υπό έρευνα επιχείρησης, από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, στα οποία μπορούν, για παράδειγμα, να περιλαμβάνονται εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ίδια αξιακή αλυσίδα με την υπό έρευνα επιχείρηση, ορισμένα μέρη σε διαδικασία συγκέντρωσης ή σύναψης δημόσιων συμβάσεων, εμπορικές ενώσεις ή τρίτες χώρες.

3.4.2. Απαιτήσεις ως προς την απόδειξη

137. Οι σχετικές πληροφορίες και τα έγγραφα που πρέπει να παρέχονται στην Επιτροπή θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α) τη φύση, την πιθανότητα και τη σημασία των θετικών επιπτώσεων, καθώς και το πότε είναι πιθανό να προκύψουν αυτές οι θετικές επιπτώσεις·
- β) τους λόγους για τους οποίους οι θετικές επιπτώσεις αφορούν ειδικά την ξένη επιδότηση, με βάση, για παράδειγμα, μια ανάλυση αντιπαραδείγματος·
- γ) την ανάλυση που παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να προσδιορίσει αν οι στρεβλωτικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τις ξένες επιδοτήσεις υπερβαίνουν εκείνες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των θετικών επιπτώσεων στις οποίες βασίζονται·
- δ) τους λόγους για τους οποίους οι θετικές επιπτώσεις μετριάζουν τη στρέβλωση ή υπερτερούν της στρέβλωσης που διαπίστωσε η Επιτροπή.

138. Όσο πιο ακριβείς είναι οι επικαλούμενες θετικές επιπτώσεις και όσο πιο πειστικά είναι τα υποβαλλόμενα αποδεικτικά στοιχεία προς υποστήριξη της ύπαρξης των εν λόγω επικαλούμενων επιπτώσεων, τόσο καλύτερα μπορεί η Επιτροπή να αξιολογήσει τους ισχυρισμούς. Αόριστοι, γενικοί ή θεωρητικοί ισχυρισμοί ή ισχυρισμοί που στηρίζονται αποκλειστικά στα εμπορικά συμφέροντα του ενδιαφερομένου δεν αρκούν για να αποδειχθεί με επαρκή βαθμό βεβαιότητας η ύπαρξη των επικαλούμενων θετικών

---

⁶⁸ Αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

επιπτώσεων. Η απόδειξη των επιπτώσεων αυτών απαιτεί ένα σύνολο πειστικών και συγκλονόντων αποδεικτικών στοιχείων, ιδίως όταν τα πρόσωπα που προσκομίζουν τα αποδεικτικά στοιχεία ενδέχεται να είναι σε καλύτερη θέση από την Επιτροπή ώστε να γνωστοποιήσουν την ύπαρξή τους ή να αποδείξουν τη συνάφειά τους.

139. Τα αποδεικτικά στοιχεία και τα προβαλλόμενα πραγματικά περιστατικά θα πρέπει επίσης να είναι επαληθεύσιμα από την Επιτροπή. Συνεπώς, τα αποδεικτικά στοιχεία και οι πληροφορίες που πρέπει να υποβληθούν δεν θα πρέπει να είναι θεωρητικά. Προς στήριξη των ισχυρισμών τους, τα πρόσωπα μπορούν να περιλαμβάνουν ποσοτική ή ποιοτική ανάλυση με βάση συγκεκριμένα κατά περίπτωση, αξιόπιστα, εμπειρικά δεδομένα, όπως οικονομικά δεδομένα. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να συμπληρώνει την εκτίμησή της όσον αφορά την ύπαρξη συναφών θετικών επιπτώσεων με άλλες διαθέσιμες πληροφορίες, για παράδειγμα δημόσιες πληροφορίες.

3.4.3. Χρονοδιάγραμμα υποβολής πληροφοριών

140. Πληροφορίες σχετικά με τις θετικές επιπτώσεις ξένης επιδότησης μπορούν να υποβάλλονται στην Επιτροπή σε οποιοδήποτε στάδιο της έρευνας.
141. Για να διασφαλιστεί ότι η Επιτροπή μπορεί να διενεργήσει ορθή εκτίμηση των πληροφοριών, η υπό έρευνα επιχείρηση, κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, τα κράτη μέλη και η τρίτη χώρα που χορήγησε την ξένη επιδότηση θα πρέπει να παρέχουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τις θετικές επιπτώσεις των ξένων επιδοτήσεων που προσδιορίζονται στην απόφαση για την έναρξη διεξοδικής έρευνας σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 εντός της προθεσμίας που ορίζεται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2023/1441 της Επιτροπής⁶⁹.
142. Η Επιτροπή θα πρέπει να καταβάλλει κάθε εύλογη προσπάθεια ώστε να εξετάζει και να ενσωματώνει όλα τα υποβληθέντα αποδεικτικά στοιχεία. Ωστόσο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η δυνατότητα της Επιτροπής να λάβει την απόφασή της δεν θα καθυστερήσει αδικαιολόγητα, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη τα αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας.
143. Στο πλαίσιο των κοινοποιηθεισών συγκεντρώσεων και των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να συμπληρώνουν τις πληροφορίες που καλούνται να υποβάλουν τα κοινοποιούντα μέρη σχετικά με τις θετικές επιπτώσεις των ξένων επιδοτήσεων στα έντυπα κοινοποίησης που προβλέπονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2023/1441.
144. Η υπό έρευνα επιχείρηση μπορεί να παράσχει πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τις προσδιορισθείσες θετικές επιπτώσεις των ξένων επιδοτήσεων κατά την υποβολή παρατηρήσεων σχετικά με τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή προτίθεται να εκδώσει την απόφασή της (στο εξής: αιτιολογική έκθεση). Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2023/1441, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις της υπό έρευνα επιχείρησης που υποβλήθηκαν μετά τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται από την Επιτροπή στην αιτιολογική της έκθεση.

⁶⁹ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/1441 της Επιτροπής, της 10ης Ιουλίου 2023, σχετικά με λεπτομερείς ρυθμίσεις για τη διεξαγωγή διαδικασιών από την Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2560 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ξένες επιδοτήσεις που στρεβλώνουν την εσωτερική αγορά (ΕΕ L 177 της 12.7.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1441/oj).

3.4.4. Χρονοδιάγραμμα εκτίμησης των πληροφοριών

145. Με βάση τις πληροφορίες που θα λάβει, η Επιτροπή θα εφαρμόσει το κριτήριο εξισορρόπησης στο στάδιο της διεξοδικής έρευνας που διεξάγεται σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 και θα παρουσιάσει την εκτίμησή της για τις πληροφορίες που έλαβε στην τελική της απόφαση.

3.5. Παράδειγμα εφαρμογής κριτηρίου εξισορρόπησης

146. Το ακόλουθο παράδειγμα αποσκοπεί να επεξηγήσει την προσέγγιση της Επιτροπής κατά την εφαρμογή του κριτηρίου εξισορρόπησης. Δεν προδικάζει σε καμία περίπτωση το αποτέλεσμα της εν λόγω εκτίμησης σε συγκεκριμένη υπόθεση.
147. Το παράδειγμα αυτό αφορά διεξοδική —θεωρητική— έρευνα στην οποία η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις στρεβλωτικής ξένης επιδότησης που χορηγείται από κυβέρνηση τρίτης χώρας σε επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον κατασκευαστικό τομέα, και ειδικότερα στην κατασκευή ενεργειακά αποδοτικών και οικονομικά προσιτών κατοικιών σε ορισμένα κράτη μέλη.
148. Στις παρατηρήσεις της, η υπό έρευνα επιχείρηση περιγράφει τη συμβολή της στην ανάπτυξη του ενεργειακά αποδοτικού κατασκευαστικού τομέα στην Ένωση, υποστηρίζοντας ότι η ξένη επιδότηση της έδωσε τη δυνατότητα να αναπτύξει καινοτόμες κατασκευαστικές τεχνικές και υλικά. Η υπό έρευνα επιχείρηση και ορισμένες ενώσεις καταναλωτών περιγράφουν επίσης τη συμβολή της υπό έρευνα επιχείρησης στους στόχους πολιτικής της Ένωσης για βιώσιμη και οικονομικά προσιτή στέγαση στην Ένωση και για την κλιματική αλλαγή. Οι ανταγωνιστικές βιομηχανίες υποβάλλουν πληροφορίες σχετικά με τον αρνητικό αντίκτυπο των εικαζόμενων ξένων επιδοτήσεων, όπως το αποτέλεσμα της περιθωριοποίησης των ανταγωνιστών και της επακόλουθης μείωσης του ανταγωνισμού και, μακροπρόθεσμα, ο κίνδυνος αύξησης των τιμών για ενεργειακά αποδοτική στέγαση και ο αρνητικός αντίκτυπος στην καινοτομία στον τομέα. Τα κράτη μέλη στα οποία δραστηριοποιείται η υπό έρευνα επιχείρηση υποβάλλουν στοιχεία σχετικά με τις στεγαστικές ανάγκες και τους στόχους ενεργειακής απόδοσης που έχουν προσδιοριστεί.
149. Για την εκτίμηση των εικαζόμενων θετικών επιπτώσεων, η Επιτροπή θα προσδιορίσει πρώτα αν αφορούν ειδικά την ξένη επιδότηση, δηλαδή αν θα επέρχονταν ακόμα και χωρίς την ξένη επιδότηση. Για την υποστήριξη της εκτίμησης της Επιτροπής, τα μέρη θα μπορούσαν να κληθούν να υποβάλουν ανάλυση αντιπαραδείγματος.
150. Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα εκτιμήσει τη φύση των εικαζόμενων θετικών επιπτώσεων που αφορούν ειδικά την ξένη επιδότηση, εκτιμώντας, ειδικότερα, αν η ξένη επιδότηση παρέχει τη δυνατότητα στην υπό έρευνα επιχείρηση να αναπτύξει και να εφαρμόσει καινοτόμες τεχνολογίες. Θα εκτιμήσει τον αντίκτυπο στη διαθεσιμότητα οικονομικά προσιτής στέγασης και την ένταση των θετικών επιπτώσεων, λαμβάνοντας υπόψη, για παράδειγμα: τον αριθμό των στεγαστικών έργων που έχει ολοκληρώσει και προγραμματίσει η οικεία επιχείρηση· τη συνολική οικοδομική ικανότητα στα κράτη μέλη στα οποία δραστηριοποιείται η επιχείρηση· και τις στεγαστικές ανάγκες που έχουν προσδιοριστεί στα εν λόγω κράτη μέλη.
151. Μόλις εκτιμηθούν οι συγκεκριμένες θετικές επιπτώσεις της ξένης επιδότησης, η Επιτροπή θα τις σταθμίσει έναντι των αρνητικών επιπτώσεων που συνδέονται με τη στρέβλωση. Για παράδειγμα, μια ξένη επιδότηση θα μπορούσε να οδηγήσει σε μείωση των πωλήσεων και των κερδών των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα, με αποτέλεσμα την πιθανή συρρίκνωση, την περιθωριοποίησή τους και/ή τη μείωση των κινήτρων για επενδύσεις. Σε ακραίες περιπτώσεις, θα μπορούσε να

οδηγήσει στην έξοδό τους και, συνεπώς, σε μικρότερο ανταγωνισμό και υψηλότερες τιμές στην Ένωση για ενεργειακά αποδοτική στέγαση. Στον βαθμό που η ξένη επιδότηση είναι δυσανάλογη για την επίτευξη των θετικών επιπτώσεων, σε τέτοιο βαθμό που η ίδια θετική επίπτωση θα μπορούσε να επιτευχθεί με λιγότερο στρεβλωτικά μέσα, ενδέχεται να είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστεί το μέρος της στρέβλωσης μέσω δεσμεύσεων ή επανορθωτικών μέτρων.

152. Για παράδειγμα, εάν η ξένη επιδότηση είχε λάβει τη μορφή απεριόριστης εγγύησης, δεδομένου του εγγενώς στρεβλωτικού χαρακτήρα των εν λόγω μέτρων, είναι απίθανο οι συγκεκριμένες προσδιορισθείσες θετικές επιπτώσεις να υπερτερούν των προσδιορισθεισών αρνητικών επιπτώσεων, ιδίως εάν η απεριόριστη εγγύηση θα ήταν δυσανάλογη σε σχέση με τις θετικές επιπτώσεις και θα οδηγούσε σε στρεβλώσεις που θα μπορούσαν να αποφευχθούν. Αντιθέτως, για μια ξένη επιδότηση που είναι αναλογική για την επίτευξη των θετικών επιπτώσεων μπορεί να θεωρηθεί, ανάλογα με τις περιστάσεις της υπόθεσης, ότι οι στρεβλωτικές επιπτώσεις της αντισταθμίζονται από τις θετικές επιπτώσεις που επιτυγχάνονται.

4. ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΑ ΖΗΤΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΟΠΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 21 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 5 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2022/2560 Η ΞΕΝΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΛΑΒΕΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΑΨΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 8 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2022/2560

4.1. Νομικό πλαίσιο

153. Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει την κοινοποίηση οποιασδήποτε συγκέντρωσης, η οποία δεν χρήζει κοινοποίησης, ανά πάσα στιγμή πριν από την υλοποίησή της, εάν υποψιάζεται ότι ξένες επιδοτήσεις ενδέχεται να έχουν χορηγηθεί στις «οικείες επιχειρήσεις»⁷⁰ κατά την τριετία πριν από την εν λόγω συγκέντρωση.
154. Σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, όταν η Επιτροπή υποψιάζεται ότι ένας οικονομικός φορέας ενδέχεται να έχει επωφεληθεί από ξένες επιδοτήσεις την τριετία πριν από την υποβολή της προσφοράς ή την αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων, μπορεί να ζητήσει πριν από την ανάθεση της σύμβασης την κοινοποίηση των ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών που παρείχαν τρίτες χώρες στον οικονομικό αυτόν φορέα σε τυχόν διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, οι οποίες δεν χρήζουν κοινοποίησης βάσει του άρθρου 28 παράγραφος 1 ούτε εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 30 παράγραφος 4.
155. Από τη διατύπωση των δύο αυτών άρθρων προκύπτει ότι, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται σ' αυτά, η Επιτροπή διαθέτει περιθώριο διακριτικής ευχέρειας όταν αποφασίζει να ζητήσει την προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης ή

---

⁷⁰ Ως «οικείες επιχειρήσεις» νοούνται, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, τα μέρη που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, δηλαδή: σε περίπτωση συγχώνευσης, οι συγχωνευόμενες επιχειρήσεις· σε περίπτωση απόκτησης ελέγχου, η/οι εξαγοράζουσα/εξαγοράζουσες επιχείρηση/επιχειρήσεις και η/οι εξαγοραζόμενη/εξαγοραζόμενες επιχείρηση/επιχειρήσεις· και σε περίπτωση δημιουργίας κοινής επιχείρησης, οι επιχειρήσεις που δημιουργούν την κοινή επιχείρηση.

ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών που παρέχονται από τρίτες χώρες σε οικονομικό φορέα που συμμετέχει σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης.

156. Οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να ερμηνευθούν υπό το πρίσμα των αιτιολογικών σκέψεων 36 και 40 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560. Στην αιτιολογική σκέψη 36 αναφέρεται ότι η Επιτροπή μπορεί να απαιτήσει την κοινοποίηση δυνητικά επιδοτούμενων συγκεντρώσεων που δεν έχουν ακόμη πραγματοποιηθεί ή την κοινοποίηση δυνητικά επιδοτούμενων προσφορών πριν από την ανάθεση σύμβασης, εφόσον θεωρεί ότι η συγκέντρωση ή η προσφορά χρήζουν εκ των προτέρων ελέγχου με δεδομένο τον αντίκτυπό τους στην Ένωση. Στην αιτιολογική σκέψη 36 διευκρινίζεται ότι η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να έχει τη δυνατότητα να προβαίνει σε έλεγχο, με δική της πρωτοβουλία, συγκεντρώσεων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί ή συμβάσεων που έχουν ήδη ανατεθεί, στο πλαίσιο αυτεπάγγελτης διαδικασίας.
157. Στην αιτιολογική σκέψη 40 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 τονίζεται επίσης ότι, στο πλαίσιο της εξουσίας της Επιτροπής να ζητεί την προηγούμενη κοινοποίηση ξένης χρηματοδοτικής συνεισφοράς κατά τη διάρκεια διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης της οποίας η εκτιμώμενη αξία είναι χαμηλότερη από τα κατώτατα όρια κοινοποίησης, η Επιτροπή θα πρέπει να προσπαθεί να περιορίζει τις παρεμβάσεις στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, λαμβάνοντας υπόψη πόσο πλησιάζει η ημερομηνία της ανάθεσης της σύμβασης όταν αποφασίζει αν θα ζητήσει την εν λόγω προηγούμενη κοινοποίηση.
158. Όταν η Επιτροπή ζητεί την κοινοποίηση συγκέντρωσης ή ξένης χρηματοδοτικής συνεισφοράς που χορηγείται σε επιχείρηση που συμμετέχει σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, η εν λόγω συγκέντρωση ή ξένη χρηματοδοτική συνεισφορά θεωρείται ότι χρήζει κοινοποίησης και, συνεπώς, υπόκειται στις διατάξεις των κεφαλαίων 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, αντίστοιχα⁷¹.

4.2. Προϋποθέσεις για να ζητήσει η Επιτροπή την προηγούμενη κοινοποίηση

159. Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει την προηγούμενη κοινοποίηση οποιασδήποτε i) συγκέντρωσης, ii) η οποία δεν χρήζει κοινοποίησης κατά την έννοια του άρθρου 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, iii) ανά πάσα στιγμή πριν από την υλοποίησή της, iv) εάν υποψιάζεται ότι ξένες επιδοτήσεις ενδέχεται να έχουν χορηγηθεί στις οικείες επιχειρήσεις κατά την τριετία πριν από τη συγκέντρωση.
160. Σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει την κοινοποίηση των ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών που παρείχαν τρίτες χώρες σε οικονομικό φορέα i) σε τυχόν διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, ii) οι οποίες δεν χρήζουν κοινοποίησης βάσει του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 ούτε εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 30 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, iii) πριν από την ανάθεση της σύμβασης, iv) όταν η Επιτροπή υποψιάζεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας ενδέχεται να έχει επωφεληθεί από ξένες επιδοτήσεις την τριετία πριν από την υποβολή της προσφοράς ή την αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης.
161. Στην υπόλοιπη ενότητα 4.2, η Επιτροπή θα παράσχει καθοδήγηση σχετικά με καθεμία από αυτές τις προϋποθέσεις.

⁷¹ Άρθρο 21 παράγραφος 5 και άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

4.2.1. *Έννοια της συγκέντρωσης ή της διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων*

162. Οι εξουσίες της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 5 και του άρθρου 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 μπορούν να ισχύουν μόνο σε σχέση με τις συγκεντρώσεις και τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, αντίστοιχα. Οι έννοιες αυτές θα πρέπει να νοούνται όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2560⁷².

4.2.2. *Έννοια της συγκέντρωσης που δεν χρήζει κοινοποίησης ή των ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών σε οικονομικό φορέα σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης που δεν χρήζουν κοινοποίησης*

163. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει, δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, μόνο την προηγούμενη κοινοποίηση συγκεντρώσεων για τις οποίες δεν πληρούνται τουλάχιστον ένα από τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 20 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

164. Επιπλέον, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει, δυνάμει του άρθρου 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, την προηγούμενη κοινοποίηση ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών που παρέχονται από τρίτες χώρες σε οικονομικό φορέα στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης μόνο όταν οι ξένες χρηματοδοτικές συνεισφορές α) δεν χρήζουν κοινοποίησης, καθώς δεν πληρούνται τουλάχιστον ένα από τα κατώτατα όρια που ορίζονται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, ή β) εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 30 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

165. Όσον αφορά την τελευταία περίπτωση, οι ξένες χρηματοδοτικές συνεισφορές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 30 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 σε περίπτωση που, παρόλο που είχε προηγουμένως υποβληθεί κοινοποίηση ή δήλωση, είτε: i) η Επιτροπή έχει περατώσει τον προκαταρκτικό έλεγχο χωρίς να εκδώσει απόφαση, αλλά λαμβάνει νέες πληροφορίες που την οδηγούν να υποπτευθεί ότι μια υποβληθείσα κοινοποίηση ή δήλωση ήταν ελλιπής· είτε ii) η εν λόγω κοινοποίηση ή δήλωση δεν διαβιβάστηκε στην Επιτροπή.

4.2.3. *Χρονοδιάγραμμα για την υποβολή αίτησης προηγούμενης κοινοποίησης*

166. Κατά το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει την προηγούμενη κοινοποίηση των συγκεντρώσεων «ανά πάσα στιγμή» μόνο «πριν από την υλοποίησή της». Για τους σκοπούς του άρθρου 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, ως «υλοποίηση» θα πρέπει να νοείται η πλήρης (και όχι απλώς η μερική) υλοποίηση της συγκέντρωσης⁷³.

167. Σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει την προηγούμενη κοινοποίηση ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών σε οικονομικό φορέα στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης μόνο «πριν από την ανάθεση της σύμβασης». Στο πλαίσιο αυτό, ως «ανάθεση σύμβασης» θα πρέπει να νοείται η νομικά δεσμευτική σύναψη της σύμβασης μεταξύ της αναθέτουσας αρχής

⁷² Βλ. παραπομπή στους ορισμούς στις υποσημειώσεις 7 και 9.

⁷³ Για λόγους σαφήνειας, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο όρος «υλοποίηση» για τους σκοπούς της υποχρέωσης αναστολής που προβλέπεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 του κανονισμού πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαΐου 2018, Ernst & Young, C-633/16, EU:C:2018:371, σκέψεις 41 έως 46, 52, 53, 59 και 61, και την απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2023, Altice Group Lux κατά Επιτροπής, C-746/21 P, EU:C:2023:836, σκέψη 137, υπό την έννοια ότι η συγκέντρωση πραγματοποιείται μόλις τα μέρη προχωρήσουν σε πράξεις που συμβάλλουν στη μόνιμη μεταβολή του ελέγχου της επιχείρησης-στόχου.

και του συγκεκριμένου προσφέροντος του οποίου η προσφορά επιλέχθηκε βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων ανάθεσης⁷⁴.

4.2.4. *Υπόνοια ότι ενδέχεται να έχουν χορηγηθεί ξένες επιδοτήσεις στις οικείες επιχειρήσεις την τριετία πριν από τη συγκέντρωση ή ότι ένας οικονομικός φορέας ενδέχεται να έχει επωφεληθεί από ξένες επιδοτήσεις την τριετία πριν από την υποβολή της προσφοράς ή την αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων*

168. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει την προηγούμενη κοινοποίηση συγκεντρώσεων ή ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών από τρίτες χώρες σε οικονομικό φορέα σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης μόνον εάν η Επιτροπή υποψιάζεται ότι ξένες επιδοτήσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, έχουν χορηγηθεί την τριετία πριν από τη συγκέντρωση ή την υποβολή της προσφοράς ή την αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων, αντίστοιχα, στις επιχειρήσεις τις οποίες αφορά η συγκέντρωση ή στον οικονομικό φορέα που συμμετέχει στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης [συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες ο εν λόγω οικονομικός φορέας επωφελείται από πιθανές ξένες επιδοτήσεις που χορηγούνται σε άλλες οντότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού 2022/2560 και τις οποίες αφορά η προσφορά που υπέβαλε ο οικονομικός φορέας στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης].

169. Όσον αφορά το άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, δεν είναι απαραίτητο οι εικαζόμενες ξένες επιδοτήσεις να έχουν χορηγηθεί απευθείας στον ίδιο τον οικονομικό φορέα. Θα αρκούσε επίσης οι εικαζόμενες ξένες επιδοτήσεις να χορηγούνται σε κύριο υπεργολάβο ή κύριο προμηθευτή που συμμετέχει στην ίδια διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης με τον οικονομικό φορέα, καθώς οι εν λόγω ξένες επιδοτήσεις θα μπορούσαν επίσης δυνητικά να έχουν στρεβλωτικές επιπτώσεις στη σχετική διαγωνιστική διαδικασία. Βάσει αυτής της υπόνοιας, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει προηγούμενη κοινοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, για την οποία το πεδίο εφαρμογής ορίζεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού.

4.3. Αντίκτυπος στην Ένωση της συγκέντρωσης ή των ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών που λαμβάνει οικονομικός φορέας στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης

170. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 36 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή μπορεί να απαιτήσει την κοινοποίηση δυνητικά επιδοτούμενων συγκεντρώσεων που δεν έχουν ακόμη πραγματοποιηθεί ή την κοινοποίηση δυνητικά επιδοτούμενων προσφορών πριν από την ανάθεση σύμβασης, όταν θεωρεί ότι η συγκέντρωση ή η προσφορά χρήζει εκ των προτέρων ελέγχου, δεδομένου του αντίκτυπου της στην Ένωση, παρά το γεγονός ότι η συγκέντρωση ή η προσφορά δεν πληροί τα κατώτατα όρια κοινοποίησης που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2560.

---

⁷⁴ Σε πολλά κράτη μέλη, η ανάθεση μιας σύμβασης και η σύναψη της σύμβασης θεωρούνται ως δύο χωριστές και διακριτές νομικές πράξεις. Η ανάθεση, η οποία διέπεται από το δημόσιο δίκαιο, θα πρέπει να ανακοινώνεται και, μόνο όταν δεν μπορεί πλέον να αμφισβητηθεί νομικά, θα συνάπτεται η σύμβαση αστικού δικαίου. Σε άλλα κράτη μέλη, αντιθέτως, η επικρατούσα αρχή είναι ότι η ανάθεση και η σύναψη της σύμβασης πραγματοποιούνται ταυτόχρονα. Στα συστήματα αυτά, η ανάθεση της σύμβασης από την αναθέτουσα αρχή κατόπιν προσφοράς που έχει υποβάλει ο προσφέρων λογίζεται ως αποδοχή της προσφοράς, καθιστώντας τη σύμβαση αστικού δικαίου νομικά δεσμευτική. Σε κάθε περίπτωση, ως ημερομηνία ανάθεσης θα πρέπει να θεωρείται η ημερομηνία κατά την οποία μια αναθέτουσα αρχή συνάπτει νομικά δεσμευτική συμφωνία για την παροχή αγαθών, υπηρεσιών ή έργων.

4.3.1. Έννοια του αντικτύπου στην Ένωση

171. Η έννοια του «αντικτύπου στην Ένωση» θα πρέπει να νοείται υπό το πρίσμα του θεμελιώδους στόχου του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, ο οποίος είναι η διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μέσω της αντιμετώπισης των στρεβλώσεων στην εσωτερική αγορά που προκαλούνται από ξένες επιδοτήσεις⁷⁵. Κατά την εφαρμογή της έννοιας αυτής, η Επιτροπή θα επιδιώκει, συνεπώς, να επιτυγχάνει ισορροπία μεταξύ της αποτελεσματικής προστασίας της εσωτερικής αγοράς και της ανάγκης περιορισμού του διοικητικού φόρτου για τις επιχειρήσεις.
172. Η έννοια του «αντικτύπου στην Ένωση» θα πρέπει να νοείται ως καλύπτουσα τόσο τον πραγματικό όσο και τον δυνητικό αντίκτυπο στην Ένωση και μπορεί να συνεπάγεται επιπτώσεις μέσω διαφόρων διαύλων, για παράδειγμα, όσον αφορά την παραγωγή αγαθών ή την εκτέλεση υπηρεσιών στην Ένωση από τις οικείες επιχειρήσεις, την πρόσβαση σε τεχνολογία ή δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ή τη διαθεσιμότητα υπηρεσιών.

4.3.2. Παράγοντες που θα λάβει υπόψη η Επιτροπή κατά την εκτίμηση του αν η συγκέντρωση ή οι ξένες χρηματοδοτικές συνεισφορές που έλαβε ένας οικονομικός φορέας σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης χρήζουν εκ των προτέρων ελέγχου

173. Κατά την εκτίμηση του αν οι υποθέσεις δικαιολογούν εκ των προτέρων έλεγχο, δεδομένου του αντικτύπου τους στην Ένωση, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, τη σημασία της σχετικής συγκέντρωσης ή διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης στην Ένωση.
174. Για τους σκοπούς της εξέτασης του αν η υπόθεση χρήζει εκ των προτέρων ελέγχου, δεδομένου του αντικτύπου της στην Ένωση, η Επιτροπή θα εξετάζει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) στις συγκεντρώσεις, συναφείς πληροφορίες που υποδηλώνουν ότι το επίπεδο της σχετικής οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης-στόχου (και ιδίως ο κύκλος εργασιών της) δεν αντικατοπτρίζει την πραγματική ή μελλοντική οικονομική σημασία της·
  - β) τον στρατηγικό ή σημαντικό χαρακτήρα της τρέχουσας ή μελλοντικής σχετικής οικονομικής δραστηριότητας, του υποκείμενου ή συναφούς τομέα, της σχετικής αλυσίδας εφοδιασμού ή αξιακής αλυσίδας, καθώς και —σε συγκεντρώσεις— τον στρατηγικό ή σημαντικό χαρακτήρα των οικείων επιχειρήσεων (και ιδίως της επιχείρησης-στόχου), ιδίως όταν κατέχουν στρατηγικά στοιχεία του ενεργητικού, όπως υποδομές ζωτικής σημασίας⁷⁶ ή καινοτόμες τεχνολογίες⁷⁷. στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, τη στρατηγική σημασία του αντικειμένου της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης·

⁷⁵ Αιτιολογική σκέψη 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

⁷⁶ Αιτιολογική σκέψη 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 με αναφορά στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2019, για τη θέσπιση πλαισίου για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ένωση (ΕΕ L 79 I της 21.3.2019, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

⁷⁷ Αιτιολογική σκέψη 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

- γ) τα μοτίβα επενδύσεων, εξαγορών ή συμμετοχής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων⁷⁸ μέσω των οποίων δημιουργείται επιρροή ή οικονομική παρουσία στους εν λόγω τομείς·
- δ) αν η Επιτροπή έχει ήδη εκδώσει τελική απόφαση σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2560, με την οποία διαπιστώνεται ότι οι οικείες επιχειρήσεις (και ιδίως ο αποκτών σε συγκεντρώσεις ή ο οικονομικός φορέας σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων) ή οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις έχουν ήδη λάβει στρεβλωτικές ξένες επιδοτήσεις, ή αν η Επιτροπή έχει ήδη εκδώσει απόφαση για την έναρξη διεξοδικής έρευνας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2560, με την οποία διαπιστώνεται ότι υπήρχαν επαρκείς σχετικές ενδείξεις·
- ε) συναφείς πληροφορίες που υποδηλώνουν την πιθανότητα στρέβλωσης, οι οποίες θα μπορούσαν να αφορούν i) το αν οι πιθανές ξένες επιδοτήσεις που προσδιορίστηκαν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι «πιθανότερο να προκαλούν στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά» σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, ιδίως ξένες επιδοτήσεις που διευκολύνουν άμεσα τη σχετική συγκέντρωση ή παρέχουν τη δυνατότητα στον οικονομικό φορέα να υποβάλει αδικαιολόγητα συμφέρουσα προσφορά, αντίστοιχα, ή ii) τους δείκτες που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, σε συνδυασμό με τις οδηγίες και τα στοιχεία που απαριθμούνται στο σημείο 57 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών⁷⁹.

175. Η Επιτροπή δεν θα ζητήσει την προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης ή ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης όταν μπορεί να διαπιστώσει με επαρκή βεβαιότητα —χωρίς να απαιτείται κοινοποίηση— ότι το συνολικό ποσό των ξένων επιδοτήσεων που υποπτεύεται ότι έχουν χορηγηθεί στις σχετικές επιχειρήσεις ή στους σχετικούς οικονομικούς φορείς δεν υπερβαίνει, την τριετία πριν από τη συγκέντρωση ή την υποβολή της προσφοράς ή την αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, το κατώτατο όριο των 4 εκατ. EUR που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2, ή εάν οι εν λόγω ξένες επιδοτήσεις πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560⁸⁰. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2560, οι εν λόγω ξένες επιδοτήσεις είναι απίθανο να προκαλούν στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά και, συνεπώς, η υπόθεση δεν χρήζει εκ των προτέρων ελέγχου.

176. Οι προσφορές σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης με εκτιμώμενη αξία χαμηλότερη από τα ισχύοντα κατώτατα όρια που ορίζονται στο άρθρο 4 στοιχεία α), β)

⁷⁸ Η Επιτροπή θα μπορούσε να εξετάσει στην εκτίμησή της τα ακόλουθα μοτίβα όσον αφορά επενδύσεις, εξαγορές ή συμμετοχές σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων: πολλές προηγούμενες, τρέχουσες ή αναμενόμενες εξαγορές ή συμμετοχές σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, πάνω ή κάτω από τα κατώτατα όρια, από τις ίδιες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, και/ή που αφορούν τους ίδιους ή παρόμοιους στόχους ή διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, π.χ. στον ίδιο ή σε συναφείς τομείς.

⁷⁹ Η Επιτροπή μπορεί, για παράδειγμα, να εξετάζει τα χαρακτηριστικά των ξένων επιδοτήσεων, όπως το ποσό, τη φύση, τον σκοπό, τους όρους και τη χρήση τους. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να εξετάζει, για παράδειγμα, συναφείς πληροφορίες που περιέχονται σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες, δελτία Τύπου ή επιχειρηματικά σχέδια, σχετικά με τη συγκέντρωση ή τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, ή τα μέρη που συμμετέχουν στη συγκέντρωση ή τον οικονομικό φορέα σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του μεγέθους της και των σχετικών αγορών ή τομέων, ή το επίπεδο και την εξέλιξη της οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης στην εσωτερική αγορά.

⁸⁰ Αιτιολογική σκέψη 19 και άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

και γ) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ δεν είναι πιθανό να έχουν αντίκτυπο στην Ένωση, σε τέτοιο βαθμό ώστε η υπόθεση να χρήζει εκ των προτέρων ελέγχου.

177. Σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να προσπαθεί να περιορίζει τις παρεμβάσεις στις σχετικές διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, λαμβάνοντας υπόψη πόσο πλησιάζει η ημερομηνία της ανάθεσης της σύμβασης όταν αποφασίζει αν θα ζητήσει την εν λόγω προηγούμενη κοινοποίηση⁸¹. Ταυτόχρονα, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι, λόγω των ιδιαιτεροτήτων των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να ορίσει συγκεκριμένη προθεσμία για την υποβολή αίτησης προηγούμενης κοινοποίησης.

178. Τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρούσα ενότητα δεν είναι εξαντλητικά και η Επιτροπή μπορεί επίσης να λάβει υπόψη και άλλα στοιχεία για τους σκοπούς της εκτίμησης του αντικτύπου της συγκέντρωσης ή της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης στην Ένωση.

4.4. Διαδικαστικά ζητήματα κατά την άσκηση της εξουσίας να ζητείται η προηγούμενη κοινοποίηση συγκεντρώσεων και ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών που λαμβάνει οικονομικός φορέας στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης

4.4.1. Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να προσκομιστούν

179. Σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, τα κράτη μέλη (και ειδικότερα στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, οι αναθέτουσες αρχές⁸²) και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο (και ιδίως οι ανταγωνιστές των οικείων επιχειρήσεων) μπορούν να επικοινωνούν με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και να τις ενημερώνουν για ξένες επιδοτήσεις που ενδέχεται να προκαλούν στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά. Η Επιτροπή μπορεί, βάσει των πληροφοριών αυτών, να ζητήσει προηγούμενη κοινοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 ή το άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560. Για να μπορεί η Επιτροπή να εκτιμήσει αν θα ζητήσει προηγούμενη κοινοποίηση, ο πληροφοριοδότης θα πρέπει να περιλαμβάνει επαρκείς πληροφορίες (στον βαθμό που είναι διαθέσιμες) ώστε να είναι δυνατή η προκαταρκτική εκτίμηση του αν πληρούνται τα κριτήρια για την προηγούμενη κοινοποίηση. Η Επιτροπή θα επαληθεύει, στο μέτρο του δυνατού, την ακρίβεια και την αξιοπιστία των πληροφοριών που της παρέχονται.

180. Η Επιτροπή μπορεί επίσης, με δική της πρωτοβουλία, να συλλέγει πληροφορίες σχετικά με συγκεντρώσεις και διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων που ενδέχεται στη συνέχεια να αποτελέσουν αντικείμενο αιτήματος προηγούμενης κοινοποίησης, μεταξύ άλλων με τη συλλογή πληροφοριών από τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη συγκέντρωση ή στη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων, από τα κράτη μέλη (ειδικότερα, σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, από τις αναθέτουσες αρχές) ή από οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

181. Κατά την έκδοση απόφασης με την οποία ζητείται η προηγούμενη κοινοποίηση συγκεντρώσεων ή ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών που έλαβε οικονομικός φορέας σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης (ή κύριος υπεργολάβος ή κύριος

⁸¹ Αιτιολογική σκέψη 40 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

⁸² Για την επεξήγηση αυτού του όρου, βλ. την υποσημείωση 49.

προμηθευτής που συμμετέχει στην ίδια διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης), η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει λεπτομέρειες σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία⁸³ που την οδηγούν να υποπτεύεται ότι έχουν χορηγηθεί ξένες επιδοτήσεις στις επιχειρήσεις τις οποίες αφορά η συγκέντρωση ή ότι ο οικονομικός φορέας επωφελήθηκε από ξένες επιδοτήσεις στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη τον ορισμό των ξένων επιδοτήσεων στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, καθώς και τον δυνητικό αντίκτυπο στην Ένωση της συγκέντρωσης ή των ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών που ωφελούν οικονομικό φορέα σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης.

4.4.2. Διαδικαστικά ζητήματα μετά το αίτημα προηγούμενης κοινοποίησης

4.4.2.1. Σε συγκεντρώσεις

182. Η απόφαση της Επιτροπής με την οποία ζητείται η προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 θα κοινοποιείται στην εξαγοράζουσα επιχείρηση σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.
183. Μετά την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής με την οποία ζητείται η προηγούμενη κοινοποίηση της συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η συγκέντρωση θα θεωρείται ότι «χρήζει κοινοποίησης» για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.
184. Συνεπώς, από την ημερομηνία αυτή, η συγκέντρωση θα υπόκειται στην εφαρμογή του κεφαλαίου 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 (ιδίως του άρθρου 24 σχετικά με την αναστολή των συγκεντρώσεων) και του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2023/1441 (ιδίως του άρθρου 4 και του παραρτήματος I του κανονισμού αυτού).

4.4.2.2. Σε διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων

185. Η απόφαση της Επιτροπής με την οποία ζητείται η προηγούμενη κοινοποίηση ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560 θα κοινοποιείται στον οικονομικό φορέα. Η αναθέτουσα αρχή θα ενημερώνεται το συντομότερο δυνατόν ώστε να διασφαλίζεται αποτελεσματική συνεργασία κατά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, ιδίως για να αποτρέπεται η ανάθεση της σύμβασης σε οικονομικό φορέα για τον οποίο η Επιτροπή ζητεί προηγούμενη κοινοποίηση⁸⁴.
186. Μετά την κοινοποίηση της απόφασης της Επιτροπής με την οποία ζητείται η προηγούμενη κοινοποίηση της ξένης χρηματοδοτικής συνεισφοράς σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η ξένη χρηματοδοτική συνεισφορά θεωρείται ξένη χρηματοδοτική συνεισφορά που χρήζει κοινοποίησης στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης.
187. Συνεπώς, η ξένη χρηματοδοτική συνεισφορά υπόκειται στις διατάξεις του κεφαλαίου 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, με εξαίρεση την απαίτηση να πληρούνται τα κατώτατα όρια του άρθρου 28 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, και θα υπόκειται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2023/1441 (και ιδίως στα άρθρα 5 και 7 και στο παράρτημα II αυτού). Σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, η υποχρέωση κοινοποίησης ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών

⁸³ Οι λεπτομέρειες των αποδεικτικών στοιχείων λαμβάνουν υπόψη το επαγγελματικό απόρρητο και την εμπιστευτικότητα σύμφωνα με το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

⁸⁴ Αιτιολογική σκέψη 58 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560.

ισχύει για τους οικονομικούς φορείς, τις ομάδες οικονομικών φορέων, καθώς και για τους κύριους υπεργολάβους και τους κύριους προμηθευτές που συμμετέχουν στην ίδια προσφορά, εάν είναι γνωστοί κατά τον χρόνο της πλήρους κοινοποίησης. Η κοινοποίηση των ξένων χρηματοδοτικών συνεισφορών θα πρέπει να υποβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή με χρήση του εντύπου που παρατίθεται στο παράρτημα II του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2023/1441. Οι διατάξεις του κεφαλαίου 4, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560, εφαρμόζονται στον οικονομικό φορέα που υπόκειται σε αίτημα προηγούμενης κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2560. Ομοίως, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνεχίσουν να εκτελούν όλα τα διαδικαστικά στάδια της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης. Συνεπώς, μπορεί να ανατεθεί σύμβαση σε οικονομικό φορέα ο οποίος υπέβαλε προσφορά και από τον οποίο δεν ζητήθηκε να υποβάλει προηγούμενη κοινοποίηση ακόμα και πριν από την ολοκλήρωση της εκτίμησης της προηγούμενης κοινοποίησης από την Επιτροπή, υπό την προϋπόθεση ότι αποτελεί την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Επομένως, διαδικαστική καθυστέρηση μπορεί να προκύψει μόνο όταν η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά έχει υποβληθεί από τον οικονομικό φορέα από τον οποίο ζητήθηκε να υποβάλει προηγούμενη κοινοποίηση.